

Iz vsebine

Kaj je z domom
starejših občanov? 2

Na obisku pri
Zvonetu Štrublju 11

Srečanje **oskrbovancev**
domov dolenske regije 14

Dr. Marič: **Stric Erni**
o interni 16

Intervju: **Mateja Hočevar** 20

V sliki in besedi **na kmetiji**
Fabjan 24

Iščemo **stare fotografije** 35

Letos je zaključila osnovno šolo zadnja ge- neracija osemletkarjev

V mesecu juniju se je poslovila od osnovne šole še zadnja generacija, ki je obiskovala osemletko. Na osnovni šoli Videm je končalo 39, v Strugah pa 10 učencev.

→ Stran **28**

Slovo od vrtca so tudi letos pripravili v vrtcu Ringaraja in v enoti Ciciban v Kompoljah.

→ Strani **23, 30**

Prireditev za dan državnosti v Kompoljah je bila združena z **gasilskim** praznikom

Na proslavi za dan državnosti sta govorila Franci Žnidaršič, državni sekretar na Ministrstvu za obrambo (na sredini), in Anton Jakopič, župan občine Dobrepolje (na desni). Nastopali so učenci podružnične šole Kompolje, moški zbor Rafko Fabiani in Godba Dobrepolje.

PGD Kompolje pa je ob 80-letnici obstoja pripravilo slovesno parado in na prireditvi podelilo priznanja svojim članom.

→ Stran **4**

Naslednja številka Našega kraja bo izšla **23. 9. 2005**. Prispevke sprejemamo do **12. 9. 2005**

Dom starejših občanov naj bo naš dom in naj poveže vse ljudi dobre volje

Piše: župan **Anton Jakopič**

Mnogi tudi mene sprašujete, kaj je sedaj z domom starejših občanov na Vidmu. Čeprav občina neposredno ni investitor in ne lastnik tega doma, ga sam osebno zelo podpiram in tudi občina in občinski svet sta gradnji naklonjena. Storili bomo tudi vse, da bi gradnja čim boljše stekla. Takšna gradnja seveda ni mačji kašelj in ne gre tako hitro kot bi si želeli. To je velik projekt. Vsa čast tistim, ki so ga zastavili, in ki zadevo tudi do sedaj vodijo. Ideja in kvas za dom izhajata iz župnije, na čelu z dobrepoljskim župnikom, ki je zadevo zastavil. Župnija je namreč dobila nekaj denarja za začetek iz naslova denacionalizacije doma v Ponikvah, ki je sedaj državna last. Sestre sv. Križa, ki so bile lastnice tega doma, so namreč odstopile vse pravice iz naslova denacionalizacije župniji Dobropolje. Če je bil ta dom namenjen humanitarnim namenom, naj tudi sredstva iz tega naslova služijo istemu namenu. Taka je bila ideja gospoda župnika, s katero je šel pred župnijski svet in v javnost, in zadeve so se začele premikati. Župnija je odstopila v ta namen tudi zemljišče, ustanovila pravno osebo Zavod sv. Terezije, kot se je imenoval prejšnji v Ponikvah. Ta zavod sedaj že obstaja in je formalno investitor novogradnje. Zavod je državo zaprosil za dodelitev koncesije in koncesijo tudi dobil. To je velika pridobitev in brez tega dom ne bi mogel delovati. Podelitev koncesije s strani države pomeni dovoljenje, da lahko opravlja dejavnost in da je dom upravičen do medicinskih storitev. To je veliko, ne pomeni pa nobene finančne dotacije. Pomeni pa tudi rok, do katerega mora dom začeti z dejavnostjo, zato je bilo potrebno nemudoma začeti za aktivnostmi.

Dela je bilo veliko, mnogi ste že obupali in sprašujete, ali bo sploh kaj. Kljub izrednim naporom vseh, ki delajo na tem projektu, ter občine, ki je morala izpeljati postopek za dodatno zazidljivost zemljišča in izpeljati postopek lokacijskega načrta, se je začetek gradnje nekoliko zavlekel. Zadeva je sedaj pripeljana do gradbenega dovoljenja, ki je bilo izdano pred kratkim. Sedaj je v postop-

ku razpis za izvajalca in gradnja se bo pričela. Poleg same gradnje pa je potrebno urediti cesto in bližnje križišče, napeljati nove komunalne vode za vodo, kanalizacijo telefon itd, narediti nov transformator. V vse te priprave je vključena tudi občina in tudi za te dodatne zadeve se izdelujejo projekti, tako da bi bila lahko izvedba sočasno z gradnjo doma. Nekaj časa bo Videm veliko gradbišče, morda tudi moteče za nekatere stanovalce, toda drugače se ne da. Ko bo končano, mora biti tudi Videm in okolica doma urejena.

Priprave torej potekajo s polno paro in gradnja se bo pričela. Pričakujemo jo z velikim upanjem in veseljem, saj je današnji čas tak, da lahko vsi računamo na to, da bomo ta dom potrebovali. Današnji način življenja in celodnevne službe dobesedno terjajo, da se poskrbi za starejše ljudi, ki sami več ne bodo mogli skrbeti za sebe ali pa ne bodo želeli biti sami doma, kar se tudi mnogokrat dogaja. Imeti takšen dom tako rekoč pred nosom, je velika pridobitev, saj je s tem vsem omogočen pogostejši stik in tudi sicer bodo okoli in okoli poznani ljudje in prehod v dom ne bo prinesel skoraj nikakršne spremembe. To je popolnoma drugače, kot če si v domu nekje daleč od doma. Ta pridobitev je dobrodošla za starejše in za mlajše, za vse bo velika korist. Poleg tega pa bo prinesel tudi nekaj delovnih mest v bližini doma, kar tudi ni zanemarljivo, čeprav to ni podjetje in dobičkov ni pričakovati. Torej veliko prednosti je v tem, samo zgraditi ga moramo in začeti mora čim prej delovati.

Tukaj pa smo sedaj mi občani občine Dobropolje, Dobropoljci in Stružanci. Vsi moramo sprejeti dom kot naš, kot našo investicijo in jo podpreti. Tu gre za velike vsote in kot sem že dejal, župnija ima za to del sredstev, ki bi jih lahko porabila tudi za kak drug namen, pa se je odločila, da ga vложи v ta dom, da ostanejo v našem kraju in obrodijo sad. Ostala sredstva bo potrebno še zbrati, to smo sedaj, ko se gradnja že vidi, dolžni povedati. Nekaj bo dala tudi občina, prosili bomo tudi državo, vendar ni za pri-

čakovati večjih vsot. Nekateri občani se tega zelo dobro zavedate, nekateri pač še ne. Toda prepričan sem, ko bomo videli, da se je začelo zares, bomo vsi pristopili. Zadeva je namreč čisto preprosta, čim več se bo zbralo nepovratnih ali vsaj brezobrestnih sredstev, toliko nižja bo oskrbnina. V tujini Karitas tudi gradi domove s krediti in potem to vračuna v ceno oskrbnine, pa kamor pade, pade. To je tudi en način. Toda želja vseh nas tudi občine je takšna, da bi bile oskrbnine sprejemljive tudi za naše žepe, ki niso tako veliki. Veliko lažje bo dom delal, če bo startal brez kreditov, kot če bo zadolžen že na začetku. Kakšen način zbiranja sredstev bomo izbrali, je še vse stvar dogovorov in strokovnih in pravnih presoj, pa tudi volje posameznikov. Verjetno bomo morali prisluhniti več različnim predlogom in najti več načinov, od vložka večje vsote, do mesečnega vplačevanja manjših zneskov in še druge oblike. Važno je samo to, ali bomo ta dom vzeli za svojega in rekli, to je naš dom, to je naša, moja investicija, moja naložba za mojo starost, zgrajen z našim denarjem in v njem bom prebil nekaj zadnjih let. Na starost namreč marsičesa ne bomo več potrebovali. Sam imam veliko izkušnjo pri svojih starših. Potrebovali bomo samo toplo besedo in človeka v bližini, ki bo skrbel za naše osnovne življenjske potrebe. Nič nam ni potrebno hraniti za pogreb. Pokopljejo vsakega, če nima denarja, pa zastonj. Še nihče ni ostal zunaj. Doma starejših občanov pa ne bo, če ne bo dovolj denarja. Če bomo vzeli zadevo tako, ga bomo tudi sfinancirali. Stvar je potrebno namreč pogledati realno. Tukaj nekaj tisočev ne pomeni veliko, govorimo o več sto milijonih. Tako je to, sedaj sem povedal že veliko. Že vnaprej vem, da so med nami tudi dvomljivci, ki bodo rekli, tega pa ne bomo zmogli in tudi taki, ki ne bodo verjeli, da zadeva res toliko stane. So tudi taki, ki mislijo, da bo dom dobičkonosna zadeva, v katerem bo denar kar vkup letel. Vse to bomo še slišali, toda izkušnja me uči, da smo začeli že mnogo del, ki so na videz izgledala nedosegljiva, pa so se uresničila. Samo, če hočemo in če zadevo delamo z dobrim namenom in kot kristjani tudi v zaupanju v božjo pomoč.

Torej veselo in z optimizmom na delo!

Vaš župan *Anton Jakopič*

Beseda urednice

V življenju se nenehno od nečesa poslavljamo. Od vrtca, otroštva, šole, mladosti, samskega življenja, službe, minulega leta ... in kdo ve, od česa še.

Beseda slovo že sama po sebi vsebuje nekaj žalostnega, nostalgičnega, v resnici pa je največkrat nasprotno, saj je slovo velikokrat povezano s praznovanjem, veseljem in novimi pričakovanji. In prav je tako, kajti vsak konec vedno obeta tudi nov začetek, novo obdobje v življenju, novo upanje, novo pričakovanje. Vsako slovo. Če le ni tisto, zadnje v življenju, ki ga ima v mislih Mila Kačičeva v eni od svojih pesmi:

*Dokler lahko gledaš zelenje teh trav,
dokler še prisluškuješ ptičev žgolenju,
dokler oči tvoje še jokati znajo
in smeh iz dna duše izkrči si pot,
dotlej trdno stiskaš desnico življenju
in vse je še dobro in vse je še prav.*

Slovo je ena od tem tudi v tokratni številki Našega kraja. Slovo od vrtca, slovo od šole, slovo od nekega obdobja v življenju. Tisto slovo, ki je hkrati tudi nov začetek. Ko se zaključijo nekaj starega in začena nova pot, ki jo mora vsak na novo začeti. Ko na tej poti čas zamenja merilo, s katerim bomo odslej merili življenje.

Tudi mi se poslavljamo, a le za dva meseca. Do 23. septembra, ko izide naslednja številka Našega kraja. Želim vam, da bi bilo letošnje poletje prežeto z veliko sonca in dobre volje.

Mikaela Stevanca

Delo občine v poletnih mesecih

Kljub času dopustov poteka delo na občini kontinuirano. Na vprašanje, kakšna dela so trenutno v teku in kakšen je plan za naslednja dva meseca, sta župan Anton Jakopič in tajnik občine Anton Rus povedala naslednje:

- Trenutno potekajo zaključna dela v razstavnih prostorih v Jakličevem domu. Načrtujejo, da bodo ti prostori končani do konca septembra. Pripravlja pa se tudi vsebinski del, ki je zelo zahteven, zato bo odprtje, združeno s praznovanjem 110-letnice rojstva Franceta Kralja, lahko tudi nekoliko kasneje, kot je bilo prvotno planirano, vsekakor pa do občinskega praznika, ko bo dokončana tudi spominska soba Frana Jakliča.

- V pripravi so projekti za vodovod v Hočevju.

- V zaključni fazi je gradnja kanalizacije v Zdenski vasi, in sicer v obsegu, ki je predviden za letošnje leto.

- V izdelavi je tudi operativni program odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda za celo občino. Program,

na osnovi katerega se bodo izvajale nadaljnje aktivnosti, mora narediti vsaka občina.

- V podpisu je pogodba za izdelavo komunalne infrastrukture na območju zazidalnega in ureditvenega načrta Predstruge.

- V izdelavi je projekt za izgradnjo javne poti do načrtovanega doma starejših občanov na Vidmu.

- V juliju se bo nadaljevala druga faza del vodovoda Tisovec. Pripravlja pa se tudi program opremljanja, s čimer se bo določil način sofinanciranja.

- Začel se bo postopek za spreminjanje prostorskega plana. Občina trenutno še čaka na spremembo zakonodaje, za katero upa, da bo nekoliko poenostavila postopke. (M.S.) ◆

Objava poziva nosilcem kmetijskih gospodarstev na usklajevalne sestanke GERK

Upravna enota Grosuplje, kot ena izmed institucij, ki jih je Vlada RS zavezala k sodelovanju v projektu GERK, obvešča nosilce kmetijskih gospodarstev, da bodo v naslednjih dneh osebno vabljeni na usklajevalne sestanke GERK-ov. Uskladitev podatkov o grafičnih enotah rabe bo potekala z vrisovanjem dejanskega stanja zemljišč v uporabi v grafično aplikacijo Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Občane, ki bodo prejeli vabila na usklajevalne sestanke, prosimo, da s seboj prinesejo 1 izvod grafičnih podlag, ki vam jih je posredovala Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja, z vrisanimi prijavljenimi kmetijskimi zemljišči v uporabi ter kopijo C-obrazca - prijava zemljišč v uporabi za leto 2005. V kolikor grafičnih podlag niste prejeli, s seboj prinesite mapne kopije katastrskih načrtov z vrisanimi enotami rabe. Če imate v uporabi zemljišča, za katere stanje v uradnih evidencah še ni urejeno (komasacije, denacionalizacija, menjave, ipd.), vas prosimo, da prinesete tudi ustrezne dokumente (odločbo o novi razdelitvi zemljišč, identifikacijsko potrdilo, ipd.).

Pomembno je, zlasti pa je v vašem interesu, da se temu vabilu odzovete in se udeležite usklajevalnega sestanka v točno določenem terminu. Če se kot nosilec kmetijskega gospodarstva ne bi mogli udeležiti, lahko pisno pooblastite polnoletno osebo, ki dobro pozna vaša zemljišča oziroma enote rabe, da vas zastopa na usklajevalnem sestanku, ali da pokličete referenta in se dogovorita o spremembi datuma in ure sestanka.

Želimo vas opozoriti, da bo v naslednjih letih izplačevanje subvencij na površino temeljilo izključno na sistemu GERK, kajti brez vzpostavljenih GERK-ov v bodoče ne bo mogoče pridobiti subvencij.

Nevenka Dolgan, univ. dipl. prav.
Načelnica

Občinska proslava za dan državnosti je bila v Kompoljah

Prireditve, ki je bila na sam praznik, 25. junija, se je začela s parado praporov vseh sedmih gasilskih društev in članov PGD Kompolje. Med njimi pa je pozornost zbujal voz s prvo ročno brizgalno, ki jo je društvo dobilo leta 1939 in na katero so kompolski gasilci še posebno ponosni. Svečana parada, ki se je začela pri gasilskem domu, se je ob spremljavi dobrepoljske godbe ustavila na športnem igrišču, kjer se je nadaljevala osrednja kulturna prireditve.

Učenci šole Kompolje

M. Steklasa

Predsednik PGD Kompolje Tone Mustar je v svojem govoru orisal zgodovino društva in izpostavil uspehe, ki so jih v društvu dosegli v 80-ih letih, predvsem iz gradnjo novega gasilskega doma, nabavo gasilskega avtomobila in zaščitne opreme ter se zahvalil vsem članom in vaščanom za pomoč in podporo. Tudi predsednik Gasilske zveze Jože Lenarčič je v svojem poz-

dravnem govoru pohvalil kompolske gasilce in med drugim poudaril, da se je v 80-ih letih nabralo v društvu veliko uspehov in lepih dogodkov. Gasilce in vse prisotne pa je pozdravil tudi predstavnik Gasilske zveze Slovenije Tone Strah, ki je v nadaljevanju podelil tudi odlikovanja Gasilske zveze Slovenije. Svojim članom pa sta podelila priznanja tudi PGD Kompolje in Gasilska zveza Dobropolje.

Z vprašanjem učenca podružnične

Jože Prijatelj, Tone Mustar in župan Anton Jakopič

šole Kompolje svojemu sošolcu *Ali veš, kateri praznik praznujemo danes?* pa se je po državni himni začel drugi del programa, namenjen počastitvi dneva državnosti. Recitacije, petje narodnih pesmi in dvogovori učencev o največjem državnem prazniku in lepotah domovine so sestavljali rdečo nit programa.

Slavnostni govorec je bil Franci Žnidaršič, državni sekretar na Ministrstvu za obrambo. Pozdravni govor pa je imel tudi župan Anton Jakopič. Tako kot otroci si je tudi on zastavil nekaj retoričnih vprašanj. Med drugim se je spraševal, če nam je še ostalo kaj tistega ponosa, ki ga je bilo vsepovsod občutiti pred 14-imi leti, ko smo dobili svojo državo, kar smo z veliko zanesa proslavili tudi na Vidmu. Poudaril je, da se premalo zavedamo tudi pomembne spremembe političnega sistema in žal vse prevečkrat napačno razumemo demokracijo, ki je nasprotje diktaturi. Med drugim je poudaril, da demokracija poleg vsega pozitivnega prinaša tudi odgovornost, in sicer najprej

Priznanja GZ Slovenije so dobili (od leve proti desni): Ivan Brodnik, Stane Rotar, Emil Kramžar.

Vodstvo GZ Dobrepolje in PGD Kompolje, v sredini župan

zase, nato za sodelavce, sovaščane ... Tudi za svojo državo smo najprej odgovorni sami, šele nato drugi ... Demokracija so, kot je dejal župan, tudi dobri medsebojni odnosi in zavedenje, da smo potrebni drug drugemu. Prav gasilska organizacija je vzor, kako pomagati drug drugemu.

Tako župan. Tudi slavnostni govornik Franci Žnidaršič je v svojem govo-

ru izhajal iz tektonskih premikov v vzhodni Evropi in osamosvojitve Slovenije pred 14 leti. Na začetni poti demokratične preobrazbe ni bilo lahko, saj je takratna JLA hotela preprečiti proces osamosvajanja, vendar je Slovenija kljub veliki premoči nasprotnika uspela in dokazala sebi in svetu, da zmore. »V zgodovini so priložnosti, ki jih nekateri narodi izkoristijo, drugi

zapravijo, Slovenija je imela v zgodovini več priložnosti, izkoristila jo je šele leta 1991«, je dejal Franci Žnidaršič. V nadaljevanju pa je govoril o dilemah današnjega časa, ko je Slovenija, potem ko je postala članica Nata in Evropske unije, pred drugačnimi izzivi. Vstop v obe zvezi omogoča naši državi dolgoročno stabilnost, hkrati pa jo zavezuje k odgovornosti, kako najbolje urejati odnose do EU. Slovenijo pa čaka še največji izziv na mednarodnem področju, saj bo leta 2008 prevzela predsedovanje Evropski uniji. Svoj govor je Franci Žnidaršič zaključil s čestitkami gasilcem. Kot sekretar na Ministrstvu za obrambo, kamor spada tudi gasilstvo, je zatrdil, da so dali v proceduro dober gasilski zakon, vendar pa vse ni odvisno od Ministrstva za obrambo.

Slovesno in praznično vzdušje sta v programu popestrila tudi moški pevski zbor Rafko Fabiani in godba Dobrepolje. ♦

Moški pevski zbor Rafko Fabiani

Brizgalna iz leta 1939 krasi kompolski gasilski dom

Prejemniki značk, priznanj in odlikovanj v PGD Kompolje.

Društvena priznanja najmlajšim članom:

BLATNIK Rok,
BRODNIK Aleksander,
FINK Jure,
JELEN Mitja,
NOVAK Dejan,
NOVAK Janez,
PEČEK Mitja,
TOMŠIČ Stane,
ŽNIDARŠIČ Jure,
ŽNIDARŠIČ Peter.

Priznanja in značke za 40-letno službovanje:

ADAMIČ Ivan (Kompolje 26),
MUSTAR Jože (Kompolje 51),
NOSE Janez,
NOVAK Janez,

ZUPANČIČ Frenk,
ZUPANČIČ Tone.

Značka za 50-letno službovanje:

SPOLAR Jože.

Priznanje in značka za 60-letno službovanje:

PRIJATELJ Alojz.

Priznanja in značke za 20-letno službovanje:

ADAMIČ Janez (Kompolje 119)
ADAMIČ Janez (Kompolje nh)
BABIČ Bojan
BABIČ Boris
ČEŠNOVAR Janko
GAČNIK Janez
GRANDOVEC Boštjan
GRANDOVEC Jože
KLINC Brane
KRAMŽAR Emil
MEGLEN Darko
MESEJOJEDEC Dušan

MESEJOJEDEC Stane
MUSTAR Milan
MUSTAR Tone
NOSE Janez
PEČJAK Tone in
ROTAR Silvo.

Priznanja GZ Dobrepolje III. stopnje:

ADAMIČ Janez (Kompolje 119),
BABIČ Bojan,
BABIČ Boris,
BRODNIK Brane,
BUŠČAJ Tadej,
GRANDOVEC Boštjan,
MEGLEN Ivan,
MEGLEN Tone,
MUSTAR Milan (Kompolje 28),
MUSTAR Sandi,
NOSE Janez,
NOVAK Janez (Kompolje 59),
RIGLER Janez,
ROTAR Silvo,
ŠPOLAR Janez,
TEKAVČIČ Jože.

Priznanja GZ Dobrepolje II. stopnje:

MUSTAR Tone.

Priznanja GZ Dobrepolje I. stopnje:
PRIJATELJ Jože,
PRIJATELJ Marjan.

Republiško odlikovanje GZ

Slovenije III. stopnje:

KRAMŽAR Emil,
PINOSA Jože.

Republiško odlikovanje GZ

Slovenije II. stopnje za aktivno

operativno delo:
ROTAR Stane

Republiško odlikovanje GZ Slovenije I. stopnje za življenjsko delo v PGD Kompolje in seveda tudi za požrtvovalno in nesebično delo v gasilstvu na sploh g. **BRODNIK Ivan**.

Slovesnost ob 60-letnici povojnih pobojev

Ena od številnih komemorativnih slovesnosti ob 60-letnici povojnih pobojev na Slovenskem je bila 26. junija tudi v naši občini. Slabo vreme je preprečilo načrtovan potek slovesnosti, ki je predvidevala daritev svete maše za pobite Podgorce v Gorici in nato žalno slovesnost ob spomeniku pri župnijski cerkvi. Kljub temu je bil program ob nekoliko spremenjenih okoliščinah dobro pripravljen in obiskan.

M. Steklasa

Po maši v župnijski cerkvi na Vidmu se je program v spomin vsem Dobropolcem in Stružancem, ki so bili brez sodbne in po nedolžnem pomorjeni po drugi svetovni vojni, nadaljeval pri spomeniku ob cerkvi. V krajšem kulturnem programu sta sodelovala Andreja Novak in Sabina Volek ter moški pevski zbor Rafko Fabiani. Recitacija Balantičeve pesmi, ki je tudi sam doživel kruto usodo, je prisotne zdramila k razmišljanju. Tudi župan je svoj krajši govor začel zelo čustveno in z razmišljanjem, v katerega se, kot je dejal, vsakokrat poglobi, kadar prebira imena pobitih na spomeniku. Tako mladi so bili, kot so sedaj njegovi otroci. Vsakokrat, ko gleda letnice rojstva na spomeniku, se sprašuje, kdo in v imenu katerih ciljev si je upal narediti tak zločin. Na vprašanje, ali je prav, da danes govorimo o teh zločinih, pa si odgovarja, da je to naša zgodovina in prav jo, da jo poznamo takšno, kot je bila, in se pri tem zavedamo, da smo živeli v sistemu, ki je slonel na ubijanju svojih nasprotnikov.

O zločinih in o sistemu, ki je slonel na pobijanju vseh, ki so se mu zoperstavili, je govoril tudi tajnik Nove slovenske zaveze g. Štrbenc. Poudaril je, da pobitim krivda ni bila nikoli dokazana in obžaloval, da se do teh zločinov ni distanciralo slovensko izobraženstvo. Zelo kritično je ocenil in analiziral go-

vor predsednika države dr. Janeza Drnovška na junijski državni slovesnosti v Teharjah, saj je predsednik države dejal, da je vse zlo izhajalo iz vojne, revolucije v Sloveniji pa skoraj ni omenil. Namesto resnice je govor predsednika države izzvenel v nekakšnem pomilovanju protirevolucionarjev in silil k zaključku, da je bila za vse zločine kriva le nekakšna odtujena tolpa partizanov in komunistov. Prav tako je ocenil kot nezaslišano, da na slovesnost niso bili povabljeni še živeči taboriščniki in svojci teharških žrtev. Dejal je, da vse to, kar se je dogajalo ob tej priložnosti na Teharjah, govori o stanju duha na Slovenskem in o tem, da narod kot kulturni prostor ne deluje in da smo razklano ljudstvo. V nekoliko bolj optimističnem zaključku

pa je dejal: »A ne smemo biti krivični. Na slovensko pokrajino se usipljejo tudi snopi svetlobe, ki bi jih bilo greh ne videti. Ta svetloba prihaja iz knjig, ki jih je vsako leto več. V njih nastopajo dejstva, ki jih v njihovi elementarni resničnosti ne bo mogoče premakniti. Vsako leto je teh dejstev več in nekoč jih bo toliko, da bodo prerasla v splošno spoznanje.«

Slovesnost je zaključil moški pevski zbor Rafko Fabiani s pesmijo Zdrava bo-
di domovina. ♦

MISLI

*Zdrav človek ima sto
želja, bolan samo eno.*
(Čehov)

*V prvi polovici življenja
zdravje uničuješ, v
drugi polovici pa
zdraviš.*

(J. Leonard)

*Nihče ni tako star, da
si ne bi želel vsaj še
malo živeti; nihče ni
tako mlad, da ne bi
mogel že jutri umreti.*
(Portugalska
modrost)

*Vsi bi radi dolgo
živeli, a nihče se noče
starati.*

(Oscar Wilde)

Podjetniške informacije

Pripravil Področni center za razvoj gospodarstva d.o.o., Ribnica, na osnovi spletne dokumentacije Moj spletni priročnik, ki jo pripravlja: Informacijsko Raziskovalni Center Celje, Ulica XIV. Divizije 12, 3000 Celje. Za natančne podatke si ogledajte celotne razpise v uradnih listih ali na spletnih straneh www.pcmg.si. Vse, ki bi želeli na svoj elektronski naslov prejemati tedensko sveže informacije o podjetniških razpisih, sejnih, novostih iz poslovnega sveta, ponudbe - povpraševanje po izdelkih in storitvah vabimo, da pokličete na številke 8369-753, 041/436-233 ali pišete na e-naslov pcrg.ribnica@amis.net. Posredovanje informacij po e-pošti je brezplačno.

Vavčerski sistem svetovanja: možnost sofinanciranja svetovalnih storitev do višine 300.000 SIT. Preko vavčerskega sistema svetovanja Vam npr. lahko pomagamo pri prijavi na spodaj navedene in druge razpise (pomoč pri prijavi na razpis, izdelava poslovnega načrta...).

Javni razpis za dodeljevanje sredstev, namenjenih za financiranje investicijskih projektov podjetniškega značaja, UI RS št. 1.000 mio posojil in 400 mio SIT posojil za mikrokredite, euribor+0,35% (ali +1%). Javni sklad RS za regionalni razvoj in ohranjanje poseljenosti slovenskega podeželja. Rok - do porabe sredstev oziroma do 30.9.05. Podrobnosti: spletna stran PCMG: <http://www.pcmg.si/index.php?id=2366>

Javni razpis za odobritev neposrednih dolgoročnih investicijskih kreditov za nova podjetja v letu 2005, UI RS št. 26-28. Neposredni dolgoročni investicijski krediti (200 mio SIT), ki jih razpisuje Slovenski podjetniški sklad. Dolgoročni krediti se odobrijo za upravičene stroške, nastale od 1.1.05 do 30.6.06. Investicija do 30 mio, do 50% kredita, obr.m. do 3% nominalna. Rok za prijavo je odprt do skupne odobritve sredstev v razpisnem obsegu oziroma : 25.7., 25.9. in 25.10.2005. Podrobnosti: <http://www.pcmg.si/index.php?id=2507>.

Javni razpis za odobritev mikrokreditov za mala podjetja v letu 2005, UI RS št. 26-28. Predmet razpisa so mikrokrediti (100 mio), ki jih razpisuje Slovenski podjetniški sklad. Mikrokrediti se odobrijo za upravičene stroške investicije, nastale od 1.1. do 31.12. 05. Rok za prijavo do odobritve sredstev v razpisnem obsegu, najkasneje do 25.10.2005. Vmesni roki so: 25.7., 25.9. in 25.10.2005. Investicija največ do 12 mio SIT, kredit do 50%, obr.mera 4,5% nominalna. Podrobnosti razpisa: <http://www.pcmg.si/index.php?id=2508>.

Javni razpis za izdajanje garancij za dolgoročne kredite najete pri bankah v RS s subvencijami v 2005, UI RS št.30-31. Predmet razpisa je izdajanje garancij (1.300 mio SIT) za dolgoročne kredite s subvencijo (462 mio SIT) za mala in srednja podjetja, ki jih razpisuje Slovenski podjetniški sklad z bankami. Subvencija do 35,5% od izdane garancije. Rok za prijavo je odprt do skupne odobritve sredstev, najkasneje do 10.11.05. Vmesni roki so: 1.8., 20.8., 10.9., 1.10., 20.10. Spletna stran <http://www.pcmg.si/index.php?id=2537>.

Javni razpis za odobritev posrednih dolgoročnih investicijskih kreditov s subvencijami v 2005, UI RS št. 30-31. Predmet razpisa so posredni investicijski krediti (2.250 mio SIT), s sub-

vencijami (270 mio SIT) malim in srednje velikim podjetjem, ki jih razpisuje Slovenski podjetniški sklad z bankami. Investicija do 90 mio SIT, kredit do 50%, euribor+1,8%, subvencija do 12% od glavnice. Rok za prijavo je odprt od objave razpisa do skupne odobritve sredstev, do vključno 10.11.05. Vmesni roki so: 10.9., 10.10. Podrobnosti: PCMG: <http://www.pcmg.si/index.php?id=2540>.

Javni razpis za kreditiranje okoljskih naložb 34P005A, U. list RS št. 15-16/05, st.134. Predmet razpisa so krediti Ekološkega sklada RS, za okoljske naložbe, v skupnem znesku 3 milijarde SIT. Krediti so namenjeni lokalnim skupnostim, gospodarskim družbam in drugim pravnim osebam ter samostojnim podjetnikom za naložbe oziroma zaključene faze naložb. Razpis je odprt do porabe razpisanih sredstev oziroma najkasneje do 30.12.2005. Podrobnosti razpisa: PCMG: <http://www.pcmg.si/index.php?id=2394>.

Javni razpis za spodbujanje tujih neposrednih investicij v letu 2005. UI RS št. 50. Kontakt: Mateja Humar, tel.: 478 35 57, Ana Milnar, tel.: 478 32 93. Namen javnega razpisa je spodbujanje začetnih investicij in povečanje privlačnosti Slovenije za tuje neposredne investicije z znižanjem vstopnih stroškov investitorjem, katerih investicija bo imela ugodne učinke na odpiranje novih delovnih mest, prenos znanja in tehnologij, spodbujanje skladnega regionalnega razvoja in spodbujanje povezovanja tujih investitorjev s slovenskimi podjetji. Razpisnik: Ministrstvo za gospodarstvo. Rok: 20.9.2005 do 12. ure oz. do porabe sredstev. Podrobnosti: Spletna stran PCMG <http://www.pcmg.si/index.php?id=2714>

Javni razpis za dodelitev nepovratnih sredstev gospodarskim družbam, sp, upraviteljem in lastnikom poslovnih in večstanovanjskih stavb za spodbujanje izdelave energetskih pregledov podjetij in priprave dokumentacije za projekte učinkovite rabe energije, izrabe obnovljivih virov energije in sproizvodnje toplote in električne energije, UIRS št. 50. Kontaktni naslov: dragotin.zivkovic@gov.si. Ministrstvo za okolje in prostor. Rok: vloge prispele na naslov en delovni dan pred odpiranjem do 15. ure. Prvo odpiranje vlog bo v ponedeljek 6.6.2005, nato pa vsak prvi delovni ponedeljek v mesecu do porabe razpisanih sredstev.

Javni razpis za dodeljevanje spodbud na programu Eureka

UI RS št. 58/05, str. 458, Kontakt: Erik Potočar, tel.: 01/478 46 00, e-pošta: erik.potocar@gov.si. Pogoji sodelovanja v Eureka: pri projektu morata sodelovati najmanj dve podjetji in/ali raziskovalni instituciji iz dveh različnih držav članic, vsaj ena pa mora prihajati iz industrije (v posameznem projektu mora biti vsaj en slovenski partner iz industrije); drugi pogoji; na razpis se lahko prijavi gospodarske družbe, sp in raziskovalne institucije (fakultete, javni raziskovalni in drugi zavodi). Razpisnik: Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. Prijava mora biti dostavljena na dan objavljenega datuma na spletni strani MVZT: www.mvzt.gov.si do 12. ure. Podrobnosti: Spletna stran PCMG <http://www.pcmg.si/index.php?id=2831>

Javni razpis za spodbujanje tehnološko razvojnih projektov v malih in srednje velikih podjetjih v letih 2005 in 2006, U I RS št. 58/05, str.

4590, Kontakt: Barbara Zalar in Simona Novak, tel.: 01/478 32 50, barbara.zalar@gov.si. Ministrstvo želi s sofinanciranjem spodbujati podjetja, da s pospešenim vlaganjem lastnih sredstev v raziskovalno razvojno dejavnost dvignejo tehnološko zahtevnost in dodano vrednost svojih izdelkov oziroma storitev in s tem okrepijo konkurenčni položaj na globalnih trgih. Ministrstvo bo sofinanciralo del stroškov raziskovalno razvojnih projektov malih in srednje velikih podjetij, ki so sestavni del dolgoročnih programskih in razvojnih ciljev podjetja in so povezani s tehnološko izboljšavo proizvodnega procesa in/ali proizvoda, kakor tudi z uvajanjem novih tehnologij in/ali proizvodov. Razpisnik: Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. Rok: 15.7.2005 do 12. ure. Podrobnosti: Spletna stran PCMG: <http://www.pcmg.si/index.php?id=2833>.

Javni razpis za spodbujanje prijav podjetij na razpise 6. okvirnega programa Evropske unije v letu 2005, : UI RS št. 58/05, str.4591, kontaktni naslov: mag. Peter Polajnar, tel.: 01/478 33 26, peter.polajnar@gov.si. Podjetja, institucije inovacijskega okolja ali združenja podjetij so upravičena do subvencije, če bodo prijavila projekt v enega izmed naslednjih instrumentov uresničevanja 6. okvirnega programa EU: Integrirani projekti; Mreže odličnosti; Ciljni raziskovalni in inovacijski projekti; Koordinacijske aktivnosti; Podporne aktivnosti; Infrastrukturni programi; Marie Curie študentske (host); Posebni ukrepi za mala in srednja podjetja. Namen ministrstva je spodbuditi podjetja, posebej mala in srednja podjetja, združenja podjetij in institucije inovacijskega okolja (tehnološki parki, tehnološki centri, inkubatorji, grozdi in tehnološke mreže) k vključevanju v 6. okvirni program EU. Na razpis se lahko prijavijo gospodarske družbe registrirane po Zakonu o gospodarskih in sp. s sedežem v RS. Razpisnik: Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. Razpis je odprt do porabe sredstev. Prvi rok za oddajo vlog je 7.7.2005 do 12. ure, rok za naslednjo oddajo vlog je 26.8.2005. Podrobnosti: PCMG: <http://www.pcmg.si/index.php?id=2835>.

Javni razpis za pridobitev sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj - ESRR, Ukrep 1.2: Spodbujanje razvoja turističnih destinacij Turistična infrastruktura II, Objavljeno: Uradni list RS št. 62/2005, stran 5004. Kontaktni naslov: infoerfd2.mg@gov.si. Predmet javnega razpisa je sofinanciranje izvedbe posameznih ključnih investicij na področju turistične infrastrukture, ki bodo pomembno vplivale na razvoj turistične destinacije, kamor sodijo investicije v: gostinske nastanitvene zmogljivosti 3* in več, mladinska prenočišča, izrabo termalnih in zdravilnih vod za razvoj turizma (bazeni in bazenski kompleksi), kongresne centre, izgradnjo in prenovo žičniških naprav in umetno zasneževanje v zimsko športnih centrih nacionalnega in regionalnega pomena, igrišča za golf, (kot manjkajoča dopolnilna dejavnost v večjih turističnih centrih) namenjeni pretežno turistom. Na razpis za ta namen se lahko prijavi samostojni podjetniki posamezniki in gospodarske družbe, ki ustrezajo pogojem za mala in srednja podjetja. Razpisnik: Ministrstvo za gospodarstvo. Rok za oddajo vlog je najmanj dva delovna dneva pred predvidenim odpiranjem. Odpiranje vlog bo 7.9.2005. Pri odpiranju se bodo upoštevale vse vloge, ki bodo ne glede na način dostave prispele v vložišče Ministrstva za gospodarstvo najkasneje do 12. ure dva delovna dneva pred odpiranjem (velja žig Ministrstva za gospodarstvo). Podrobnosti: PCMG: <http://www.pcmg.si/index.php?id=2867>.

Regionalna razvojna agencija –
Ljubljanske urbane regije

Regija enakih možnosti

26. maja 2005 je v Kulturnem domu Mengeš potekal posvet, katerega tema je bila zagotavljanje enakih možnosti vsem prebivalcem Ljubljanske urbane regije. Posveta, ki je bil organiziran v okviru priprave Regionalnega razvojnega programa Ljubljanske urbane regije za obdobje 2007-2013, so se udeležili predstavniki občin, društev, zavodov, invalidskih organizacij, centrov za socialno delo, Javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Ljubljana, predstavniki Zveze Romov Slovenije in drugi.

Na posvetu je bila uvodoma podana osnovna informacija o novi kohezijski politiki. Zatem so udeleženci razprave predstavili aktualne probleme, ki so povezani z zagotavljanjem enakih možnosti vsem socialnim skupinam. V tem kontekstu so največ pozornosti namenili dvema vsebinskima sklopoma: problematiki izobraževanja in zagotavljanju enakih možnosti pri dostopu do dela in kapitala. Strinjali so se, da je pri zagotavljanju enakih možnosti nujna širša medijska podpora, s ciljem ozaveščanja širšega kroga ljudi. V nadaljevanju razprave so se udeleženci dotaknili tudi problemov, povezanih z zagotavljanjem boljše dostopnosti javnega potniškega prometa za depriviligirane skupine in problemov, povezanih z ureditvijo stanovanjskih razmer za Rome.

V drugem delu srečanja je potekala predstavitev projektnih idej, ki so vsebinsko povezane z zagotavljanjem enakih možnosti. Na kratko jih lahko povzamemo v željo po vzpostavitvi večnamenskih informativnih središč v regiji, ki bodo nudile storitve s področja izobraževanja, svetovanja in informiranja glede možnosti zaposlovanja. Prav tako je bila izražena tudi potreba po vzpostavitvi skupnega portala, ki bi bil namenjen racionalizaciji nekaterih postopkov s področja socialnega varstva. Posvet se je zaključil z željo udeležencev po večjem povezovanju med partnerji v regiji, saj le to predpogoj za uspeh.

Sporočilo za medije

V torek, 21. junija 2005 je v Hotelu Mons potekala predstavitev že izvedenih aktivnosti v okviru priprave Regionalnega razvojnega programa Ljubljanske urbane regije za obdobje 2007-2013. Predstavitev je podala Lilijana Resinovič, direktorica Regionalne razvojne agencije Ljubljanske urbane regije. Drugi del srečanja so župani in predstavniki občin namenili razpravi o prihodnjih aktiv-

nostih v okviru priprave Regionalnega razvojnega programa Ljubljanske urbane regije (RRP LUR) 2007 - 2013.

Lilijana Resinovič, direktorica Regionalne razvojne agencije Ljubljanske urbane regije, je predstavila že opravljene aktivnosti v okviru priprave novega regionalnega razvojnega programa za obdobje 2007-2013.

Regionalni razvojni program Ljubljanske urbane regije 2007 - 2013: nadgradnja in izvedbene strukture.

Lilijana Resinovič je na srečanju poudarila, da sta osnovni izhodišči, na katerih temelji Regionalni razvojni program Ljubljanske urbane regije za obdobje 2007 - 2013, nova kohezijska politika in Strategija razvoja Slovenije. Nov regionalni razvojni program za obdobje 2007 - 2013 izhaja iz obstoječega še veljavnega razvojnega programa za obdobje 2002 - 2006, s pripravo katerega so občine Ljubljanske urbane regije začele pozno, in sicer na polovici programskega obdobja. Zaradi tega in drugih težav, večinoma povezanih z izvedbenimi strukturami, dovršen del programa ni bil izveden. Nov RRP LUR, h kateremu je do sedaj pristopilo 19 občin v regiji, bo ne glede na to, da bodo osnovne usmeritve, ki jih želimo z njim zasledovati, podobne kot so v še veljavnem regionalnem programu, upoštevali izkušnje iz preteklega obdobja in nastale spremembe v okolju.

Skladno s tem smo v Ljubljanski urbani regiji v preteklih mesecih organizirali številne posvete in delavnice, na katere so bile vabljene ciljne skupine, z naslednjimi vsebinskimi sklopi:

- Konkurenčnost gospodarstva regije
- e-Uprava
- Enake možnosti
- Kultura - priložnost konkurenčnosti
- Komunalna infrastruktura za konkurenčnost regije
- Ohranjanje narave
- Izzivi gospodarstva

Rezultat teh posvetov in delavnic je neprečiščen nabor 61 projektnih idej; da pa bi informacije, dobljene na delavnicah, čim boljše izkoristili, Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije v prihodnjih mesecih nadaljuje s posveti in individualnimi pogovori s partnerji v regiji, s ciljem, da v nov program vključimo projekte za katerimi stoji izvedbena struktura. Tako bodo v nov RRP sprejeti projekti za občine obvezujoči in tudi finančne postavke bodo znane vnaprej.

Prvi zapis Regionalnega razvojnega programa Ljubljanske urbane regije 2007-2013 bomo predstavili in dali širši javnosti v raz-

pravo na razvojnem forumu, ki bo v mesecu oktobru. Želja občin in celotne regije je, kot je v nadaljevanju poudarila Lilijana Resinovič, da bi bil RRP LUR 2007 - 2013 dobro usklajen z nacionalnim programom, zaradi česar je treba uravnotežiti in uskladiti nacionalne in regionalne cilje. Prav tako pa je potrebno k sodelovanju pritegniti zasebni sektor.

**Program dela za naprej:
RRP LUR 2007 - 2013**

Zadnji del srečanja pa je bil namenjen razpravi za delo naprej oziroma za aktivnosti o RRP LUR 2007 - 2013. Razprava je potekala v dveh smereh:

- kako vsebinsko izboljšati oziroma dopolniti program (kateri so torej prioritetni programi) in
- kako izboljšati strukturno (organizacijsko) učinkovitost.

Glede določanja prioriteten programov so se udeleženci strinjali, da je vsekakor potrebno nadaljevati z že začeti projekti oziroma med njimi določiti prioritete. V tej smeri bo potekala tudi glavna dela v prihodnjih mesecih, saj bo potrebno precej usklajevanja, preverjanja in koordinacije. Z vidika strukturnih izboljšav pa so udeleženci podprli predlog Zakona o skladnem regionalnem razvoju, ki se nanaša na Svet regije, ki bi ga naj sestavljali župani ali predstavniki občin, ki bi jih potrdili občinski sveti. Svet regije, skladno s predlogom Zakona o skladnem regionalnem razvoju, sprejema vse ključne politične odločitve v regiji in seveda tudi s tem povezano odgovornost. Med pristojnostmi sveta bi naj bilo tudi odločanje o regijskem sofinanciranju posameznih projektov, spremljanje dela nosilcev posameznih projektov in zastopanje regije navzven.

Informacijo pripravila:
mag. Lorena Korošec

Mreža kolesarskih poti v Ljubljanski urbani regiji

V Regionalni razvojni program Ljubljanske urbane regije za obdobje 2002 - 2006 je vključen tudi projekt Mreža kolesarskih poti regije. Namen projekta je vzpostaviti celovito kolesarsko mrežo na območju občin Ljubljanske urbane regije. Projekt je razdeljen na tri faze:

1. Idejna zasnova kolesarskih povezav v Ljubljanski urbani regiji
2. Priprava dokumentacije za označitev kolesarskih povezav
3. Izvedba kolesarskih povezav, oblikovanje ponudbe in priprava informativnega gradiva

Junija 2004 se je zaključila 1. faza projekta

ta — Zasnova mreže kolesarskih povezav v Ljubljanski urbani regiji, v katero so se vključile vse občine Ljubljanske urbane regije. V tej fazi je bil na podlagi analize kolesarske infrastrukture v regiji in dogovorjenih kriterijev za oblikovanje kolesarskih povezav regije izdelana idejna zasnova kolesarskih povezav, ki je bila potrjena s strani vseh občin v Ljubljanski urbani regiji.

Aprila letos smo začeli z drugo fazo projekta — Priprava dokumentacije za označitev kolesarskih povezav, v kateri sodeluje osemnajst občin Ljubljanske urbane regije. V okviru te faze smo, tudi na podlagi pogovora, ki so ga imeli predstavniki RRA LUR s predstavniki Direkcije RS za ceste, pripravili predlog oštevilčenja za posamezne odseke, ki so vključeni v idejno zasnovo mreže kolesarskih povezav regije. Predlog oštevilčenja in rezultate pogovora s predstavniki Direkcije RS za ceste, smo predstavili predstavnikom občin in turističnih društev v regiji na delavnici, ki jo je Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije organizirala 9. junija 2005 na Pristavi v Podpeči pod Krimom.

Do konca letošnjega leta, ko se bo predvidoma druga faza projekta zaključila, bomo opredelili natančne lokacije tabel za označitev kolesarskih povezav in tabel s predstavivami kolesarskih povezav, določili vsebino dopolnilnih tabel, pridobili soglasja za postavitve označb, naredili pregled tabel in pripravili naročilo.

Informacijo pripravila:
Vesna Resinovič

Sliki z delavnice dne 9.6.2005

Iz naše knjižnice

Švedski knjižničarki na obisku v splošni knjižnici Dobropolje

Jasmina Mersel

V mesecu aprilu smo v knjižnici Dobropolje, enoti osrednje matične knjižnice Grosuplje, gostovali prijetni knjižničarki iz Švedske. Obisk je organizirala Knjižnica Otona Župančiča oziroma v njenem imenu kolegica Maja Božič. Obiskovalki Kerstin in Karin, ki prihajata iz mesta Stockholm, sta bili že ob prihodu očarani nad lepoto pokrajine dobropoljske doline. Seznanjeni sta bili z osnovnimi podatki o občini in dejavnostmi, ki jih slednja nudi. Predstavljena jima je bila tudi zgodovina knjižnice in njena organizacijska ureditev (odprtost knjižnice, število uporabnikov, ureditev gradiva, brezplačno nudenje storitev kot je internet, sodelovanje z ostalimi društvi in institucijami...) Kot sta dejali, je naša knjižnica bistveno manjša od splošnoizobraževalne knjižnice v Stockholmu, v kateri sta zaposleni. Vendar pa sta bili prevzeti nad prijetnim občutkom toplote, ki jo knjižnica izžareva. Zadržali sta se predvsem na otroškem oddelku, kjer tudi sami opravljata svoje delo. Tako sta predvsem želeli izvedeti, katere knjige so med otroki najbolj zaželeni. Gre predvsem za knjige o Frančku, Nodiju, Anici in H. Potterju ter trilogija Gospodar prstanov. Podrobneje jima je bila predstavljena tudi slikanica Martin Krpan, saj sta izrazili občudovanje nad reprodukcijami, izobešenimi v knjižnici. Slike so delo dobropoljskega slikarja Toneta Kralja in prikazujejo ilustracije iz omenjene slikanice. Preko interneta sta nato knjižničarki predstavili svojo knjižnico, s pomočjo Cobiss-a pa smo preverile koliko avtorjev njihove narodnosti je mogoče najti v naši knjižnici. Ugotovile smo, da hranimo predvsem dela tudi pri nas iskanega H. Mankella (Skrivnosti ognja, Uganke ognja) in A. Lindgren (Pika nogavička). Nadalje smo ob pogovoru prišle do spoznanja, da se okusi naših in njihovih bralcev bistveno ne razlikujejo. Tako so tudi na Švedskem iskana dela, ki so aktualna pri nas. To so predvsem knjige D. Steell, S. Sheldona, N. Roberts, A. Quick...

Ob koncu obiska, ki se je zaradi obojestranskih interesov raztegnil na nekaj ur, sta obiskovalki v zahvalo podarili lutko njihove knjižne junakinje Anne (Maja). S prijetnimi občutki in novimi spoznanji smo se poslovile in si obljubile ponovno snidenje.

S knjigo na počitnice

Čas počitnic je že tu. Vsi si bomo privoščili zaslužen oddih. Toda brez dobre knjige ni dobrih počitnic. Zato vabljeni v dobropoljsko splošno knjižnico, kjer se bo za vsakega kaj našlo. Tistim, ki se težko odločajo, bomo knjižničarke z veseljem pomagale pri izbiri.

Osnovnošolci, pozor!

Za vse, ki si želite popestriti poletje s knjigami, smo pripravili »knjigoigro« z naslovom »**Beri in zmagaj!**«.

Zakaj sodelovati?

Ker lahko berem, se pri tem zabavam, kaj naučim in dobim še nagrado.

Kako sodelovati?

Enostavno. Knjižničarki pripovedujem o prebrani knjigi, ona pa mi na kuponček, ki ga dobim pri njej, pritisne štampiljko. Ko zberem tri štampiljke, gre moj kuponček v škatlo za žrebanje. Več kupončkov, več možnosti za dobitke.

Kdaj je žrebanje?

Žrebanje bo izvedeno na počitniških delavnicah, konec avgusta.

Počitniških delavnic???

Ja, počitniških delavnicah.

Kje, kdaj in kaj?

V Knjižnici Grosuplje,

Enota Dobropolje,

vsak dan **od 22. do 26. avgusta 2005**, od 12. do 14. ure.

PONEDELJEK: izdelovanje slik iz barvnega peska,

TOREK: izdelovanje nakita,

SREDA: izdelovanje slik iz slame,

ČETRTEK: izdelovanje lutk na kuhalnicah,

PETEK: izdelovanje rož iz žice in najlona,

in vsak dan še družabne in računalniške igre, veliko klepeta in zabave.

Če si osnovnošolec in se rad zabavaš, **TOPLO VABLJEN.**

Slovenski turistični forum

Turisti hočejo 'pisati' svojo osebno zgodbo

Na Bledu je 9. in 10. junija potekal 8. slovenski turistični forum na temo R(evolucija) interneta in novih tehnologij v turizmu.

Zavod PO-PPD Od Idrijce do Kolpe

Alenka Henigman

Poleg tradicionalnih posrednikov v potovalni industriji, kot so organizatorji potovanj in turistične agencije, se danes množično razvijajo tudi t.i. virtualni posredniki, ki obsegajo nacionalne turistične portale, spletne nastope ponudnikov, virtualne agencije itd. Uspeh ponudnikov v turizmu je danes že povezan z zmožnostjo učinkovite prilagoditve novim informacijskim tehnologijam, povezovanju in vzpostavljanju dolgoročnejših odnosov z drugimi ponudniki na trgu, o izboru inovativnejših tržnih praks in z vsebino turističnega produkta, ki ga ponujamo.

V nadaljevanju povzemam predstavitev direktorja Hotel Business Consulting, THR, Jacquesa M. Bourgeoisa z naslovom Deset marketinških zapovedi.

Pri ustvarjanju turističnega produkta je potrebno poznati potrebe današnje družbe, ki se neprestano spreminjajo. Razvoj družbe je iz kmetijske, ki proizvaja »blago«, pred 150 leti napredoval v industrijsko družbo, ki proizvaja izdelke. Pred približno 20 leti se je razvoj dopolnil z informacijsko družbo, katere gospodarske vrednote so storitve, ta pa se danes že nadgrajuje s t.i. »SANJSKO DRUŽBO«, katere vrednost se izkazuje v izkušnjah.

Fizično udobje prerašča v duhovno, pragmatizem v vrednote, racionalizem v zgodbe, tehnologija pa v čustva. Rezultat »sanjske družbe« je **čustvena inteligenca**, za razliko od racionalne inteligence, ki se je izoblikovala v informacijski družbi. Če prenesemo vrednote »sanjske družbe« v turizem, bi to pomenilo, da današnji turizem temelji na izkušnjah in zgodbah, ne več na samih storitvah. Poleg obiska in počitka želi gost vključiti svoja čustva, ne zanimajo ga več toliko splošne zanimivosti, ampak predvsem posebna zanimanja, ki se jih ne da pridobiti povsod, ter želi veliko osebne pozornosti. Preprosto povedano: **turista zanima osebna zgodba, ki jo bo prinesel domov.**

Glede na vrstni red pomembnih faktorjev, ki vplivajo na odločitev, kje bo preživel počitnice, je videti njegova čustvena piramida takole:

1. **Varnost** – želi imeti podrobne zemljevide, označene lokacije, dostop do interneta, dostop za invalide, telefonske številke za pomoč, bolnišnice, lekarne.

2. **Raznolikost** – različni dogodki, razstave, turnirji, tečaji, večerna ponudba, pustolovska ponudba ...

3. **Individualnost** – njemu osebno prilagojeno vsebino, pred in popotovalne raziskave, restavracije s posebno hrano ...

4. **Povezanost** – želi se povezati in spoznati z domačini, iti tja, kamor običajno hodijo domači prebivalci, želi spoznati krajevne klube, zanimajo ga politične, gospo-

darske razmere ...

5. **Rast** – iz počitnic želi priti osebno bogatejši, obiskovati tečaje umetnosti, ročnih del, meditacije, arhitekture, glasbe...

6. **Prispevek** – želi prispevati svoje znanje za krajevne potrebe, kupiti in ekološko zavarovati otok ...

Jacques M. Bourgeois je svoje predavanje zaključil z besedami: »V Sloveniji imate čudovite gore, reke, jezera, morje, smučišča ..., toda tudi številne druge države imajo enake ali celo še lepše. Poudarite, da ste Slovenci, ki imate svoj način življenja, svoje življenjske zgodbe in pristop, ki je povsem drugačen od vseh drugih – to vas dela posebne.« ♦

Turizem od Idrijce do Kolpe

Za zavod PO-PPD od Idrijce do Kolpe:
Ljuba Južnič, TIC Kostel; Gorazd LTO Laufar
Cerkno

V okviru Zavoda PO-PPD Od Idrijce do Kolpe, ki skrbi za regionalno povezovalno naravno in kulturno dediščino 13 občin na območju med reko Idrijco in Kolpo, želimo izboljšati pretok informacij s področja turizma tako na lokalnem, regionalnem in tudi širšem nivoju. V ta namen začenjamo z zbiranjem in objavljanjem turističnih informacij v časopisih posameznih občin. V člankih bodo predstavljeni turistično razvojni projekti, turistične lokacije, ponudniki, primeri dobrih praks, aktualne informacije, razvojni trendi na področju turizma v Evropi in ostale zanimivosti.

V tej številki vam predstavljamo razvojni projekt z južnega dela območja med Idrijco in Kolpo. Namenjen je spoznavanju naravnih in kulturnih vrednot prostora, v katerem živimo, da bi do nje ga izboljšali svoj odnos in ga s spoštovanjem uredili tako, da bi se v njem bolje počutili najprej domačini, ki bi bili pripravljeni te danosti deliti tudi z drugimi obiskovalci.

SVET KOLPE

Projekt celostne turistično-regenerativne ponudbe na obeh straneh državne meje vzdolž gornje Kolpe

Ideja projekta se je razvila v občini Kostel s sodelovanjem občin ob Kolpi (Kostel, Delnice, Čabar, Osilnica, Kočevje, Skrad, Brod Moravice, Črnomelj) in predstavlja nadgradnjo v maju 2004 nastale Turistične cone Po Kolpi in Gorjancih.

Projekt je bil 1. marca 2005 prijavljen na razpis Pobude skupnosti INTERREG III A, Sosedski program Slovenija/Madžarska/Hrvaška 2004 - 2006. Rezultati razpisa za zdaj še niso znani, vendar se posamezne aktivnosti že izvajajo. V nadaljevanju vam predstavljamo ozadje projekta, povzeto iz predhodnih geomantičnih raziskav območja, ki jih je opravil svetovno znani geomant Marko Pogačnik.

V posameznih pokrajinah delujejo specifične sile, ki so izrazitejšje kot kjerkoli drugod.

V tem smislu ima pokrajina vzdolž zgornjega toka reke Kolpe izrazito razvito funkcijo regeneracije, preobrazbe in obnavljanja in omogoča visoko kakovostni zdravilni turizem. Vzdolž Kolpe na obeh straneh meje med Hrvaško in Slovenijo so razporejeni posebni vitalno-energijski centri, ki delujejo tako, da spodbujajo preobrazbo in regeneracijo v naravi in pri ljudeh, ki tam živijo.

Na osnovi teh izjemnih darov, ki jih hrani dolina Kolpe skupaj z dolino Čabranke, je nastala zamisel, da se ta prostor primerno opremi in ponudi Evropi kot pokrajino, kamor lahko pridejo gostovat ljudje, ki potrebujejo:

- obnovitev svojih življenjskih sil, ker so utrujeni od hitrega življenjskega tempa v mestih,

- regeneracijo po prestani bolezni ali šoku, ki jih je prizadel,

- obnovitev stika s svojim bistvom in komunikacijo s silami narave, ipd.

Namen geomantične študije, ki je v pripravi, je, da razišče vse centre življenjskih sil in določi njihove funkcije v procesu zdravljenja. Na koncu bo za vsak

kraj predlagala način, kako naj bi ljudje te kraje obiskovali, da bodo osrečili sebe in naravo Kolpe.

Svet Kolpe je razvojni projekt območja. Hitrost uresničevanja zamisli je odvisna od finančnih podpore, tako domače kot tuje. V letu 2005 bo izvedenih več aktivnosti, ki bodo ustvarile izhodišča za trženje skupnega turističnega produkta in sicer:

- v avgustu se začnejo RAZISKOVALNE DELAVNICE, Šola Geomanitje in Marko Počnik,

- prvi vikend v avgustu – TABOR LJUDSKIH PESMI, namen povezave izbranih energijskih krajev z ljudskim izročilom, zaključek tabora bo koncert na Mednarodnem etnofestivalu 12. avgusta 2005 na tradicionalni prireditvi »TAMBURANJE VA KOSTELE«,

- konec avgusta bo izveden prvi sklop DELAVNIC ZA JAVNOSTJO na področju zgornje Kolpske doline,

- začele se bodo študije in priprave za idejno rešitev ter lokacijsko dokumentacijo za Zdraviliško vas FARA – BROAD NA KOLPI.

Arheološki park Divje babe

Projekt ureditve arheološkega parka Divje babe v Cerknem

Gre za arheološko najdišče ki je eno izmed najzanimivejših paleolitskih arheoloških najdišč v Sloveniji in v svetu, svetovno znano po najdbi neandertalčeve piščali, narejene iz kosti jamskega medveda.

Projekt poteka pod okriljem Idrijsko-Cerkljanske razvojne agencije (ICRA), Občine Cerkno in lokalne turistične organizacije Laugar Cerkno. Septembra 2004 je ICRA na razpisu sklada malih projektov Phare CBC Slovenija/Italija za omenjeni projekt pridobila mednarodna sredstva. Z aktivnostmi se je pričelo oktobra lansko leto.

V prvi fazi je bil izdelan elaborat ureditve samega najdišča in dostopov ter načrt ureditve celotnega območja v zanimiv arheološki park. Od spomladi na projektu poteka fizična ureditev parka za turistični obisk. V sami jami se bo z igro senc in zvoka piščali ter predstavitvijo najdb, obiskovalcem predstavilo življenje pred 40.000 leti. Poleg urejanja jame se ureja tudi varovana pot z razglednimi točkami, ki bodo z izhodišč na Reki in v Šebreljah tudi ustrezno označeni. Obiskovalci bodo tako ključne informacije dobili že na poti do jame in se bodo v sami jami lahko popolnoma prepustili doživetju vrnitve v preteklost.

Vzporedno s fizično ureditvijo lokacije potekajo tudi že aktivnosti trženja. Pripravlja se strokovni vodnik, promocijska zloženka ter spletna stran, izdelan bo tudi načrt trženja in upravljanja.

Konec poletja bo v Šebreljah organizirana velika prireditev z otvoritvijo jame in s tem bo arheološki park tudi uradno na voljo obiskovalcem. Skupaj z dodatno ponudbo Šebreljske planote na Cerknem, bo vsekakor vreden doživetja. ♦

Na obisku pri Zvonetu

V petek, 10. junija, sta se MoPZ Rafko Fabiani in MePZ župnije Dobropolje odpravila v Stuttgart, v slovensko župnijo, ki jo trenutno oz. že peto leto vodi dr. Zvone Štrubelj – naš rojak doma iz Zdenske vasi. Tam so praznovali prvo obhajilo, sv. birmo in 45-letnico delovanja slovenske župnije.

Igor Ahačevič

Župnija šteje okoli 6000 članov, ki so razpršeni po ozemlju, velikem skoraj toliko kot Slovenija. Lahko si torej predstavljate, kako težavno delo ima Zvone že zaradi prostorske razsežnosti župnije. Je pa res, vsaj takšen občutek dobi človek na prvi pogled, da župljani kažejo veliko vnemo in predanost ter predvsem zavest, da so Slovenci. Slovesnost ob teh pomembnih jubilejih je vodil naš nadškof dr. Uran, somaševali pa so tudi najvišji predstavniki krajevne cerkve iz Stuttgarta. Eden drugemu so se zahvaljevali za dobro in plodno sodelovanje, prisrčnost izmenjanih besed pa je samo potrjevala, da ne gre zgolj za leporečje ob pomembnem dogodku. V vsakem trenutku slovesnosti v cerkvi in zunaj nje pa me je prevzemal občutek, da imajo vsi radi Zvoneta in do njega gojijo posebno spoštovanje. Tako Slovenci kot Nemci.

Naše romanje je trajalo tri dni. Pri tem smo si ogledali tudi nekaj znamenitosti krajev, skozi katere smo potovali. Poseben vtis na nas je napravil obisk Kimskega jezera (blizu Salzburga), kjer sta okoli leta 750 po Kristusu prejel krst prva Slovenca - kneza Gorazd in Hotimir. To je torej eden najpomembnejših mejnikov v zgodovini slovenskega naroda, saj se je s tem začelo naše pokristjanjevanje. Poleg tega smo v Stuttgartu obiskali muzej tovarne Mercedes, si ogledali samostan oz. zavod v Bad Urachu, kjer je Primož Trubar organiziral tiskarno, v kateri je natisnil prve knjige v slovenskem jeziku in protestantsko cerkev, v kateri je deloval in pridigal. Na samostanskem dvorišču stoji Trubarjev kip, ob katerem nam je dr. Štrubelj opisal življenje in delo tega znamenitega Raščana in ob tem povedal, da zadnje čase intenzivno proučuje njegovo življenje in delo, ter da o teh spoznanjih pripravlja knjigo. Ko smo se vračali v domovino, smo si v Ulmu ogledali še katedralo in se povzpeli na njen zvonik, ki je s 161,5 metri zaenkrat najvišji zvonik na svetu. Do vrha vodi 768 stopnic. Pred odhodom domov smo si ogledali še stolnico v Augsburgu. Vsak dan smo

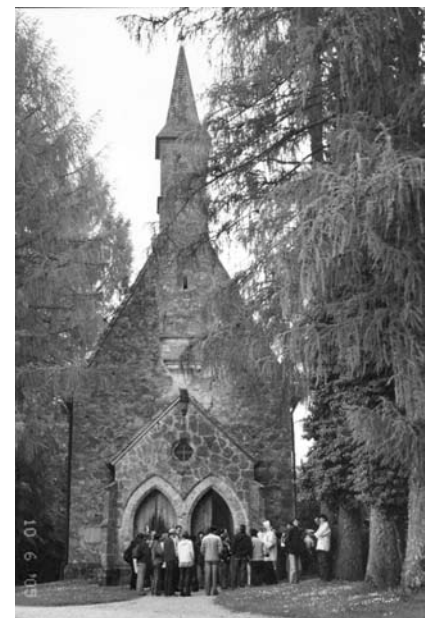
imeli tudi sv. mašo v eni od cerkva, ki smo si jo ogledali.

Povsod, kjer smo se ustavili, smo tudi prepevali. In povsod je bilo naše petje s strani ljudi, ki so bolj ali manj po naključju prišli mimo, navdušeno sprejeto. S tem se je zopet potrdilo tisto o glasbi, ki ne pozna meja. Govorico pesmi razume prav vsak dober človek; če ne zna izgovarjati besed, pa veselo mrmlja.

Zelo zanimiv del izleta in romanja so bili tudi pogovori z našimi rojaki, ki živijo v Nemčiji. Izrazili so skrb nad tem, kako se pojavlja brezposelnost v Nemčiji, kako nazaduje gospodarstvo in kako težko je zlasti za mlade, ki ne dobijo stalne zaposlitve. Starejše pa seveda skrbi, kako bo s pokojninami. Zanimivo, skoraj enake skrbi kot pri nas. Povedali so, da Nemci niso navdušeni nad širjenjem Evrope, saj to slabi gospodarsko moč starih držav EU in tudi veliko krivde za sedanje razmere v Nemčiji pripisujejo širitvi Evropske zveze.

Zelo pa me je ponovno presenetila navezanost na domovino, domotožje in poudarjanje, da so Slovenci; na nek način se celo bolj zavedajo svojih korenin kot mi v matični državi. Ali pa jih le peče vest, ker so jo zapustili? ♦

Znamenita piščal

Janez (Joannes) Brodnik

– velikolaški dušni pastir

Revolucionarno leto 1848 v predprejšnjem stoletju je dodobra pretreslo evropski prostor. Začela se je pomlad narodov ... V tem času je prišla med velikolaško občestvo ena najmarkantnejših osebnosti tedanjega časa, Janez Brodnik.

Manfred Deterding

Že od leta 1662 je v Velikih Laščah obstajal vikariat (župnija z nekaterimi zadržanimi in omejenimi pravicami) pod patronatom župnije Dobropolje. Rojstvu velikolaškega vikariata je botrovala velika oddaljenost od matične župnije Dobropolje in veliko duš v velikolaškem prostoru, ki je eno uro in pol hoda dolg ter dve uri in pol hoda širok.

V vikariatu Velike Lašče so dobropoljski župniki predlagali svoje administratorje, subsidarije, kaplane ekspozite oziroma župne vikarje. Njihovo imenovanje pa so kanonično potrdili goriški škofje oziroma njihovi visoki cerkveni dostojanstveniki. Naši kraji so namreč vse do leta 1787 spadali pod goriško škofijo. Po korenitih reformah avstrijskega cesarja Jožefa II. v letu 1787 pa so bili župnija Dobropolje, velikolaški vikariat in arhidiakonot Ribnica, katerega ud smo še danes, dodeljeni ljubljanski škofiji. Imenovanje župnih vikarjev in danes župnikov v Velikih Laščah je domena ljubljanske škofije oziroma nadškofije.

Janez Brodnik je bil rojen 30. novembra 1813 pri Kolenčevih v bližnjih Ponikvah št.1, očetu Janezu in materi Mariji, rojeni Praznik. Mašniško posvečenje je prejel 5. avg. 1839.

Njegova dušnopastirska pot se je začela s kaplanovanjem na več dolenjskih župnijah. V času škofovanja Antona Alojzija Wolfa (od 1824 do 1859) v ljubljanski škofiji, je bil Janez Brodnik imenovan in umeščen 1. maja 1848 kot 27-ti župni vikar v vikariatu Velike Lašče (Pharrvikar). Njegova bogata pisemska korespondenca s knezoškofom A. A. Wolfom dokazuje veliko duhovno navezanost nanj, prijateljsko vdanost in voljnost sprejemanja življenjskih odločitev. Janez Brodnik je bil mož z ogromno notranje duhovne energije.

Z vso vnemo se je lotil gradnje nove, sedanje velikolaške farne cerkve in jo tudi dokončal. Hkrati z gradnjo cerkve je

gradil tudi župnišče. Na podružničnih cerkvah je skrbel za vzdrževalna dela ohranjal in posodabljal pa je tudi mežnarije. Kot velikemu razumniku se mu je zdelo škoda, da bi mladina v naši župniji ostala nepismena in neuka, zato se je s skrbnostjo dobrega gospodarja lotil gradnje »taprave« zidane šole, stanovanja za učitelje in z vsem, kar spada v življenje šolarjev in učiteljev. S svojo prisotnostjo je redno nadziral gradbena dela. Marsikdaj je zidarjem in »cimpermanom« dal koristen praktičen nasvet, če pa jim delo še vedno ni šlo od rok, je zavihal rokave in na kraju samem pokazal, kako se tej stvari streže. Skratka bil je idejni vodja, graditelj, nazadnje pa tudi plačnik gradnje. Iz vizitacijskih poročil ljubljanskega knezoškofa Antona Alojzija Wolfa v vikarjatu Velike Lašče je razvidno, da je bil Janez Brodnik odličen dušni pastir, velik razumnik in šolnik ter spoštovanja vreden gospodar. Naslednik knezoškofa A. A. Wolfa Bartolomej Vidmar, ki je ljubljansko škofijo vodil od leta 1860 do 1875, je z odlokom, ki ga je izdal 25. oktobra 1862, povzdignil velikolaški vikariat v župnijo. Vikar Janez Brodnik je tako postal prvi velikolaški župnik (Pharrmeister). S svojimi plemenitimi in gorečimi deli za blagor velikolaškega občestva je kot župnik nadaljeval vse do leta 1871, ko je bil 3. januarja istega leta poklican na novo dolžnost v Žužemberk. Tudi žužemberško občestvo ima poleg šole, ki je njegovo delo, marsikaj pokazati iz njegovega ustvarjalnega dela. Cesarska šolska komisija ga je v letu 1872 imenovala za šolskega nadzornika in svetnika, cesar Franc Jožef pa ga je za izredne zasluge na področju šolstva odlikoval z zlatim križem. Svojo bogato dušnopastirsko pot je sklenil 29. aprila 1879 v starosti 65 let in pol v Žužemberku.

Na žužemberški božji njivi tik ob znamenitem Križanem stoji že močno poškodovan od atmosferilij, kamnit umetniško oblikovan nagrobnik v obliki zvo-

nika, na katerem je poleg osnovnih Brodnikovih podatkov vklesano:

*Služil si za kaplana v štirih farah
potem za fajmoštra
30 let poln zaslug
v Laščah, Žužemberku.
Srečno hodil po poti si
čednost, resnice.
Delal si za božjo čast.
Blagor ti dokončal tek
si svoj, delo tvoje
pojde za teboj.*

V osnovni šoli Primoža Trubarja v Velikih Laščah je našel sovaščan Janeza Brodnika ravnatelj šole gospod Edi Zgonc prostor zanj in ga umestil na prvo mesto v nizu velikolaških razumnikov, ki na šoli pravkar nastaja. V tem nizu bodo zbrani vsi, ki so se s svojim delom na področju šolstva trajno zapisali v našo šolsko zgodovino. Na otvoritvi tega prostora so bili med drugimi tudi Kolenčevi iz Ponikev, ki so ponosni na svojega sorodnika.

Vsekakor pa zgodovina še ni dorekla zadnje besede o Janezu Brodniku.

Pozabljen, odkrit in zapisan v zgodovino

Ladka Deterding

Človekova usoda je praviloma taka, da postanejo njegova dela in zasluge cenjena šele po smrti ali pa ostanejo skrita širši javnosti za vedno.

Nekaj posameznikom se gre zahvaliti, da ne bo ostal list z imenom Janez Brodnik v zgodovini slovenskega naroda nepopisan.

Bil je velik človek. Tako kot večina duhovnikov tistega časa je dal pečat tudi šolstvu in je pomembno prispeval k opismenjevanju mladine v krajih, kjer je služboval.

Živel je v obdobju, ki je bilo za slovenski narod eno težjih. Konec je bilo Napoleonove vladavine in habsburška monarhija je začela politične in ekonomske pritiske na slovenski narod. V takih časih so za preprosto, tlačeno ljudstvo tako kleni možje, kot je bil gospod Janez Brodnik, neprecenljiva opora v duhovnem in posvetnem smislu.

Ko je leta 1848 postal farni vikar v

Velikih Laščah, sta mu visok položaj in dobro poznanstvo s takratno gosposko odprla možnost, da uresniči svoje sanje na dušnopastirskem področju in udeja ni gradbeni talent.

Ni pretirano če rečemo, da si je prvi velikolaški župnik sam postavil spomenik. Pa ne samo enega. Še danes služijo svojemu namenu in dajejo svojstven pečat krajem, kjer stojijo tri, po njegovi zaslugi zgrajene stavbe: velikolaška cerkev in župnišče ter šola v Žužemberku.

Zob časa pa je močno načel nagrobni spomenik, ki so ga farani postavili Janezu Brodniku na žužemberškem pokopališču.

Ideji posameznikov o obnovi je najprej prisluhnil velikolaški župan gospod Anton Zakrajšek, za njim žužemberški župan gospod Franc Škufca. Pozitivno se je odzval tudi dobrepoljski župan gospod Anton Jakopič. Svoj »žegen« so dali tudi vsi trije župniki: gospod Vladimir Jaksetič, gospod Franc Povirk in gospod Franc Škulj. Ustanovljen je bil koordinacijski odbor v sestavi: Manfred Deterding, Vlado Kostevc, Edi Zgonc in Katarina Polzelnik.

Po dobrega pol leta trajajočem delu na zanimivem in občasno precej napornem projektu, je bil trud poplačan. Ideja je obrodila sad. Strokovnjak - restavrator gospod Ljubo Zidar je končal svoje delo.

V nedeljo, 19. junija 2005, je v Žužemberku potekala slovesnost ob otvoritvi obnovljenega nagrobnega spomenika Janezua Brodnika.

Sveto mašo v žužemberški farni cerkvi je vodil prior stiškega samostana gospod Anton Nadrah. Somaševali so žužemberški, velikolaški, dobrepoljski in župniki iz sosednjih župnij. Pri bogoslužju sta prepevala mešana pevška zbornica iz Velikih Lašč in Žužemberka.

Na pokopališču so s kulturnim programom sodelovali učenci OŠ Velike Lašče in OŠ Žužemberk ter moški pevski zbor iz Dobropolja. Obnovljeni spomenik so odkrili župani občin Velike Lašče, Žužemberk in Dobropolje.

Razveseljiv je bil pogled na polno cerkev, še posebej zato, ker so se pri zahvalni slovesnosti zbrali verniki iz vseh treh župnij. Množico je lepo popestril šopek narodnih noš.

Tako velik človek, kot je bil duhovnik Janez Brodnik, pa si resnično zasluži priti tudi v pisano zgodovino. Skromen začetek je tu. Ob priložnosti otvoritve obnovljenega nagrobnega spomenika je bila izdana zgibanka s kratkim opisom življenjske poti prvega velikolaškega župnika. ♦

Iz planinskega društva Dobropolje

Obiski visokogorja

Alojz Nučič

Markirane poti v slovenskih gorah se vse bolj zaraščajo, na njih je vse manj planincev. Še nadalje se zmanjšuje število članstva v Planinski zvezi Slovenije kot obiskov in prenočevanj v gorah. Manj zanesljivih, za mnoge ne pretirano plačanih delovnih mest, z vožnjo praktično celodnevno odsotnostjo, zanesljivo prinaša spremembe. Vzponi se s tem reducirajo le na enodnevne, ne prepogoste ture. Temu so prilagojeni enodnevni pohodi širom Slovenije, ko ob daljši hoji temeljiteje opazujemo okolico.

29. januarja nas je kakih štiristo gazilo nov sneg po »Cvičkovi gazi« od Otočca na vinogradno Trško goro, mimo sv. Marije, Golušnika, propadajočega Hmeljnika, Sela, Paha nad Šmarješkimi Toplicami nazaj na Otočec. V opise poti, vtisov, pogovorov z domačini bi zahtevalo mnogo strani, kot pri Levstiku Od Litije do Čateža.

Na kulturni dan, 8. februarja, je bil začetek 14. Pohoda iz Kočevja z 22 stopinjami Celzija (zjutraj) na bogato zasnežen Mestni vrh in sončni Jelenov studenec.

19. februarja po že topli in kopni dolini Mirne na Debenc nad Dobom, kjer so od skorajšnjega požara, žal, le ostanki velike planinske kočee. 5. marca pa že večkrat opisani 12. Jurčičevi poti po dobrem snegu iz Višnje Gore na Muljavo, kjer sta nas, okrog štiri tisoč

pohodnikov, pozdravila župan Lampret in književnik Miloš Mikeln.

10. aprila je bil 15. redni občni zbor našega planinskega društva. Za predsednika je bil izvoljen Boris Cimerman. Menjava zemljišča zaradi dostopa in dovoza z Milanom Ahačevčičem je ob prizadevanju slednjega ter Staneta Godca in Novakovih pred vpisom v Zemljiško knjigo. Tu je bilo nujno sodelovanje s prejšnjim predsednikom. Sprejet je bil sklep, da je pri koči nujna izdelava večjega rezervoarja vode za sušna leta kot daljše zime, s kletjo, da se reši problem zamrzovanja. Dela so potrebna tudi pri ureditvi parcele, pristopne poti itd.

24. aprila je bilo štiristo pohodnikov na pohodu v Metliko in okolico ter na Krašnji vrh ob južni meji, kjer planinsko društvo gradi kočee.

27. aprila je bil že planiran pohod iz Kureščka na Rašco. Tega dne je bila tudi proslava ob spomeniku Tigr na meji naše občine, ob stalno polnem vodnjaku, koder je potekal kolovoz mimo kočice v smer Ribnice. Sedaj so tu lepo speljane gozdne ceste.

28. maja je bil zelo lepo organiziran 35. tabor MDO Ljubljana pri koči na sv. Ani. Poleg pevcev, predsednika PD Ribnica Babiča, podpredsednika PZS Adija Vidmarja, župana, poslanca Tanke, za MDO predsednice Marinke Koželj, za 110 let Planinskega vestnika Marjeta Keršič ter ansambel. Ker gre do praktično vsi še na stene sv. Ane, od koder je enkrat razgled na Struško dolino, bi bila verjetno tu primerna predstavitvena tabla z napisi vasi.

5. junija je bila 13. Kulturna velikolaška pot z začetnim hladnim dežjem. Vmes so imeli lepe predstavitve, postrežbo za okrog tristo pohodnikov do Trubarjevega gaja.

11. junija nas je bilo prek štiristo pohodnikov na 8. Zupančičevem pohodu do Vinice ob letošnjih pesnikovih dnevih. Razgibana pot se začne v Dragatušu, nadaljuje se skozi park Lahinje, Blečji vrh, Nerajc, Petruno, Hrast pri Vinici, cerkve sv. Marije nad Golekom s kapelico mimo pesnikove rojstne hiše do Kolpe. Stare lesene hiše urejujejo za turistične obiske. ♦

SREČANJE STANOVALCEV DOMOV DOLENJSKE REGIJE

Ob druženju so pozabili na vsakdanje težave

V dolenski regiji se že tradicionalno vsako leto srečujejo stanovalci domov na skupnem srečanju. Letos je bilo srečanje po šestih letih spet v Ponikvah, organiziral ga je posebni socialno varstveni zavod PRIZMA, udeležili pa so se ga stanovalci iz naslednjih domov: Kočevje, Grosuplje, Trebnje, Novo mesto, Metlika in Črnomelj.

Pripravili:

Cvetka Tavželj in Mihaela Steklasa

Na dan prireditve, v sredo, 15. junija, je bilo vreme organizatorjem naklonjeno in je pripomoglo k še boljšemu vzdušju. Tudi program je bil pester ter bogat in je trajal vse do poznih popoldanskih ur. Že kmalu po deveti uri so začeli prihajati prvi avtobusi in gostje so kar hitro napolnili prostor pod velikim šotorom. V hladni senci, ob obloženih mizah in ob domači glasbi ansambla Roka Žlindre iz Ribnice je čas hitro mineval. Vse prisotne je na začetku pozdravil in jim zaželel lep dan direktor Prizme Bojan Stante, goste pa je med drugim v imenu občine in župana pozdravila tudi Andreja Babič. V imenu stanovalcev doma je gostom izrazila dobrodošlico ter nekaj prijaznih besed in želja stanovalka Nevenka, ki jo je na oder pospremila njena zvesta psička Maja.

V kulturnem programu sta nastopila dramska skupina in pevski zbor Prizma iz Ponikev, ki sta se predstavila s petjem in recitacijami, pa tudi z lastnimi izpovedmi in življenjskimi nauki. Nastop pred tolikšnim številom poslušalcev jim je bil v veliko veselje in ponos. Kulturni program pa sta ob povezovanju Jane Božič iz radia Zeleni val oblikovala tudi folklorna skupina podružnične osnovne šole iz Ponikev in Veronika Zajec z igranjem na violinske citre. Po kulturnem programu so si gostje opomogli ob okusnem kosilu, potem pa so se lahko sprostili ob družabnih igrah, kvizu in nazadnje tudi plesu.

Tako je bilo na prizorišču in ob njem ves dan živahno dogajanje, ki sta ga popestrila še srečelov in prodajna razstava lesenih in drugih izdelkov, v katere je bilo vložena veliko znanja in spretnosti stanovalcev.

Če so imeli organizatorji namen ustvariti prijazno vzdušje in pester program, jim je to nedvomno uspelo. Da je srečanje izpolnilo pričakovanja udeležencev, je bilo videti že ob pogledu na zadovoljne in nasmejane obraze gostov, ki so se ob gostoljubju in v družbi gostiteljev več kot dobro počutili. Prav druženje, razvedrilo in človeška toplina je namreč tisto, kar stanovalci domov najbolj potrebujejo. Tak-

šna srečanja pa so dobrodošla tudi zato, ker utrjujejo povezanost domov v regiji.

Za izjave smo zaprosili tudi nekaj oskrbovancev

Vida Prijatelj

(tudi nastopajoča):

»Lepo je bilo organizirano. Videti je bilo nasmejane in zadovoljne obraze vseh obiskovalcev. Malo sem nastopala tudi jaz, da so se mi smejali ... Počutila sem se fajn, do onemoglosti.

Zadovoljni smo bili domači, ker smo videli obiskovalce zadovoljne in nasmejane. Še plesali so eni obiskovalci. Nimam kaj za kritizirati. Le prehitro je čas minil. Nikamor se nam ni mudilo.«

Simon Pravne:

»Vreme je bilo naklonjeno in to je prvo. Muzika je bila zadovoljivo dobra. Kar v redu. Hrana, za tako srečanje, je bila dobra ... saj nimaš kaj kot na žaru. Lahko bi bilo več invalidov vozičkarjev iz drugih domov. Počutje je bilo v redu. Nič, da bi se kaj počutil odmaknjene, in da bi imeli gostje prednost. V tem primeru smo bili vsi enaki. Nobeden ni dobil prej ali kasneje, vsi smo dobili naenkrat.

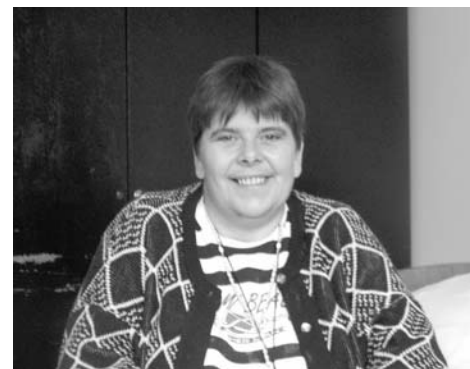
Najboljša je bila muzika, ker so vse komade igrali ... je bilo maksimalno dobro. So dobro igrali, zelo v redu. Nastop domačih je izstopal iz programa. Bili so v redu. Zelo so se potrudili. Andrej, kot da bi povezoval že 20 let. So se res potrudili. V bodoče bi spremenil edino WC-je. Ljudje

so tavalji, ker niso najdlji stranišča, ni bilo oznak. A imeli smo se v redu.«

Majda Medved:

»Vse je bilo OK. Nimam kaj, da bi se pritožila. Vse je bilo super: ansambel, organizacija, negovalke, ljudje. In za jesti je bilo dosti in za piti. Vse. Edino to, da je bilo prevroče ... drugače je bilo pa v redu.«

Dragica Gašparič

(tudi nastopajoča):

»Čutila sem pravo domačnost. Tudi pri ostalih stanovalcih je bilo videti, da so bili zadovoljni. Program je bil enkraten. Mislim, da bi moralo biti tako vzdušje vedno in povsod. Tudi animatorki Klavdija in Damijana sta vložile ogromno truda, kar se je obrestovalo. Z vsem sem bila zadovoljna. Želimo si še takih prireditev...«

»Aha...« se pridruži tudi **Minka Poreber:**

»... vsem želim veliko uspehov pri nadalj-

njem delu za kulturo v zavodu in dobro razpoloženje tako stanovalcem kot uslužbencem. Tudi vreme nas je ubogalo kljub temu, da so vseskozi napovedovali dež in grmenje. Bog nas je tudi v tem uslišal.

Hvala za lep dan!«

Na koncu smo povprašali za mnenje še direktorja zavoda Bojana Stanteta in glavno organizatorko srečanja Cvetko Tavželj.

Bojan Stante, direktor

»Srečanje smo uspešno in kvalitetno izpeljali in ob tem gre vsa zahvala mojim sodelavcem, ki so pripravili program in organizirali srečanje v zadovoljstvo vseh sodelujočih in prisotnih na srečanju. Najbolj od vsega pa me veseli topel, srčen odziv ljudi na našo prireditev. Kar nekaj domov nas je poklicalo in se zahvalilo za lepo preživet dan.

Ob tem bi se rad zahvalil vsem nastopajočim: učencem podružnične šole Ponikve, citrarki, Zelenemu valu, ansamblu, našim stanovalcem, ki so s petjem, igranjem in ostalimi spretnostmi dokazali svo-

je kvalitete, krajanom in nenazadnje vsem, ki so se odločili družiti se z nami.

Vsi skupaj smo tako dokazali, da so takšna srečanja, druženja še kako potrebna in dobrodošla, saj s tem popestrimo naš vsakdanjik, ob tovrstnem druženju pa se utrjujejo tudi vezi med domovi v naši regiji.

V zavodu Prizma Ponikve smo tako preživeli prečudovit dan, zato hvala vsem, ki ste ga delili z nami.«

Cvetka Tavželj, vodja organizacijskega odbora

»Organizacija takšnega srečanja zahteva ogromno priprav, timskega dela, usklajevanja in dogovarjanja. Uspelo nam je, da je vse potekalo po načrtu in tudi vreme nam je bilo naklonjeno.

Trudili smo se, da bi se gostje v naši družbi prijetno počutili in zabavali, kar smo tudi dosegli. Srečanje je tako dobilo prijetno vsebino in bilo v veliko zadovoljstvo vsem prisotnim. Ob tej priložnosti bi se rada zahvalila vsem nastopajočim za popestritev programa in vsem sodelavcem pri organizaciji in realizaciji srečanja.«

Stanovalci PRIZME na skupnem srečanju

Prihod oskrbovancev iz drugih domov

Lični izdelki iz lesa

Prodaja izdelkov

Nastopajoči stanovalci iz PRIZME

Piše: **Zdravko Marič**, dr.med.

Stric Erni o interni

Najprej se zahvaljujem gospe, ki mi je v ambulanti dala pobudo za ta članek. Zelo zanimiva tema, in sicer stranski učinki zdravil oziroma vse, kar piše v pisnih navodilih, ki so priložena v vsaki škatlici z zdravili. Preden sem začel s pisanjem o tej temi, sem šel prebrskat ženinino torbico (saj sem jo pred tem vprašal, če mi dovoli) in iz njene »žepne« lekarne pobral vsa navodila za uporabo zdravil. Ko sem začel brati, kaj vse tam piše, me je kar zvililo. Pa saj to ne more biti res, bi rekel bodisi učenjak, šlosar ali klošar. To je pravi medicinski leksikon. Če bi to vedel že prej, bi medicino študiral kar iz teh navodil. Pa še prihranil bi denar, ki sem ga dal (oziroma moji starši) za razne učbenike in fotokopije. Za preizkus svoje psihične stabilnosti sem v ritualnem smislu vzel eno izmed tablet iz ovoja, nalil kozarec vode in pred sebe postavil obširno besedilo o tabletah, v tem primeru tabletah proti slabosti. Ne bom jih opisoval preveč podrobno, ampak rekel bom le, da so bile strašno vpadljive barve in neobičajne oblike. V eni roki sem držal tableto, v drugi listek in obenem bral priloženo besedilo: »tableta vsebuje ... mg ..., zaužijte jo na poln želodec ..., dojenčkom in nosečnicam odsvetujemo jemanje ..., možno je zbadanje, kolike, driske, srbenje ..., v primeru alergije pokličite nujno medicinsko pomoč ..., dolgotrajno jemanje lahko povzroči hudo kronično obliko ..., v času jemanja se izogibajte sonca ..., v primeru sočasnega jemanja zdravil, kot so ..., je potrebno redno pregledovati kri za določitev ... in tako dalje in tako dalje, vse do zadnjega stavka: PROIZVAJALEC ... Ko tako preberem do konca vse, kar piše, sem se spet ozrl v tableto, ki sem jo držal in pomislil: če ne bom dobil driske, bom bruhal, če ne bom bruhal, se bom tresel, če se ne bom tresel, mi bodo odpovedale ledvice, če mi ne bodo odpovedale ledvice, bom dobil napad alergije in če bom imel srečo, da bom preživel zaužitje tablete brez težav, se bo verjetno zgodilo, da mi tableta ne bo prav nič pomagala in bom imel isto zdravstveno težavo še naprej. Neverjetno, kakšna pestra paleta možnosti. Kaj pa, če mi bo tableta pomagala? Potem se bo zgodilo to, da na to sploh ne bom

misllil, ampak bom ves čas v strahu, kje me bo zagrabil kateri od stranskih učinkov. Še vedno sem držal v eni roki tableto, v drugi listek, ko me iz morečega razmišljanja predrami zvonjenje telefona. V hipu dvignem slušalko in z druge strani me pozdravi znan glas: »Zdravko, zdravo, kako si kaj; tukaj stric Ernest iz Prekmurja.« »O, dober dober dan, stric, kako pa to, da ste se po dolgem času javili?« »Nič ne skrbi, nič ne bo hudega, hotel sem te le vprašati za en nasvet. Drugače sem zelo v redu, kar se zdravlja tiče, shujšal sem za deset kil v treh tednih. Pa vendar bi te vprašal nekaj v zvezi z zdravili, ki mi jih je predpisal moj zdravnik, saj mislim, da mi nekaj škodijo. Čutim namreč slabost, bolečine v ledvicah in vrtoglavico. Urin je čudne barve in imam suho kožo. Mislim, da mi škodijo zdravila za pritisk, saj sem prebral, kakšne strašne stranske učinke imajo. Tudi naš veterinar, ki je prišel včeraj pogledat telico je rekel, da tako močnih tablet ne bi upal dati niti najtežjemu biku v Prekmurju, kaj šele meni, ki imam dobrih sedemdeset kil.« Malo sem pomislil, saj me je stric presenetil. Pa vendar ga dobro poznam in čutim, da ima spet nekaj za bregom. Navsezadnje me

Stric Erni na obisku pri nas v Ljubljani. Izgleda, da je utrujen. Ali je to od vožnje ali pa gre za stranske učinke zdravil, ki jih jemlje?! Kdo bi vedel. Naj se kar naspi, da bo lažje in varneje vozil nazaj domov v Prekmurje. Se bomo že po telefonu kaj več pogovorili. Ljudje si dandanes tako ali tako več povemo po telefonu ali pismih kot pa na štiri oči.

je previdnosti učil tudi sam detektiv Sherlock Holmes. Moram najprej razčistiti nekaj stvari: »Katere tablete pa še jemljete zraven teh za pritisk?« »No ja, saj veš, za sladkorno, za holesterol, za prostato in želodec.« Nisem še bil zadovoljen: »Pa še kaj?« »No ja, pa ene, ki sem jih kupil za hujšanje in prebavo.« Stop, to je pa sumljivo. Kaj bo pa spet to? »Kdo vam jih je pa dal?« »No ja, kupil sem jih prek televizijske prodaje. Zelo so dobre, same pohvale. Ko sem videl reklamo, sem takoj vedel, da bo to dobro zame. In res sem hitro shujšal, veliko sem šel na vodo in imel sem manjši apetit kot prej. Edino malo sem se tresel po njih.« Seveda, sem pomislil; to je razlog za težavo. Stric jemlje neka nepoznana zdravila, misli pa, da mu škodijo zdravila za pritisk. »Koliko časa jih pa že jemljete«, ga vprašam. »Tri tedne. Sicer sva se pa z mojo ženo dogovorila, da prideva čez vikend v Ljubljano k tebi na obisk, pa bi se midva lahko vse lepo zmenila«, mi odvrne. »Seveda, bomo zelo veseli, kar pridita«.

Pa sta prišla v soboto stric in teta, vesela, a nekoliko utrujena. Ernija sem vprašal, če ima s sabo vsa zdravila, pa ne boste verjeli. Vsa zdravila, ki mu jih je predpisal zdravnik, je pozabil doma, zdravila, ki jih je kupil prek reklame, pa je vzel s sabo. Takoj sem ga malo okaral in mu povedal:

»Zdravila, ki ste jih kupili, jemljete že tri tedne. V reklami vedno poudarjajo, da se pred uporabo posvetujte s svojim zdravnikom, kar mi sicer ni všeč, saj če nekaj prodajajo, naj tudi sam proizvajalec prevzame odgovornost za morebitne neprijetne posledice. Tablete, ki vam jih je predpisal zdravnik, pozabljate doma. Obenem pa te tablete jemljete tako, da jih stresete v pest in miže pogoltnete vse naenkrat, ne da bi vedeli točno katere so za kaj. Ljudje razmišljamo takole o zdravilih: to so sredstva, ki jih požremo kot kakšnega izganjalca hudiča, ki po zaužitju v našem telesu poišče bolezen in jo uniči. Mislimo, da je tableta raketni izstrelek, ki zadene samo cilj (bolezen), naše tkivo pa pusti pri miru. Če raketa zgreši cilj in ne uniči bolezni, je za to kriv zdravnik, ki nam je dal napačno raketo (zdravilo). To ni nič pomagalo ali pa nam je celo škodilo. Zdravilo pa v večini primerov le pomaga našim celicam oziroma da vzpodbude organizmu, da se lažje in na bolj pravi način ubrani škodljivega bolezenskega vpliva. Če bi jaz priporočal svojo metodo, bi rekel takole: ne žrimo tablet kot kakšnega tujka, ki se nam lahko zatakne v grlu ali nam kako drugače škodi, ampak

jo zaužijmo lepo v miru, kakor bi naj uživali hrano. Vedno pogledajmo, katero tableto bomo vzeli in za kaj nam bo pomagala. Razmišljajmo pozitivno in optimistično, da bo učinek ravno pravi, o stranskih učinkih ne razmišljajmo. Zavedajmo se, da je tableta vzpodbuda za obrambo organizma, zraven pa vedno spada čim bolj zdrav način življenja, sicer je tableta samo odvečna kemija. O tem sem vam pa, dragi moj stric tudi že veliko govoril. Od zdravilnih stvari, ki se

dobijo v prosti prodaji, se ni treba bati tistih, ki so zeliščna ali naravna, vse, kar pa je umetno, ja vprašljivo in je dobro biti previden.« »Prav, mislim, da bom nehal jemati zdravila, ki sem jih kupil, saj je sestava popolnoma nenaravna in so tablete uvožene. Pa še to. Včeraj, ko sva šla z našim veterinarjem v gostilno na pijačo, mi je zaupal, da je bil na pregledu pri vrhunskem internistu; in ne boš verjel - dobil ja prav tista zdravila, ki jih tudi jaz jemljam za pritisk in jih je ta

krat tako skritiziral. Sedaj pa pravi, da so tako neškodljiva glede stranskih učinkov, da bi jih upal dati tudi morskemu prašičku. Zame pa pravi, da sem že pravi internist, toliko vem o boleznih. Pa sem bil kar tiho, samo prikimal sem mu, saj je takoj zatem naročil še en liter domačega – soka, seveda.« ♦

Piše: mag. **Rok Pelc**, dr.vet.med.

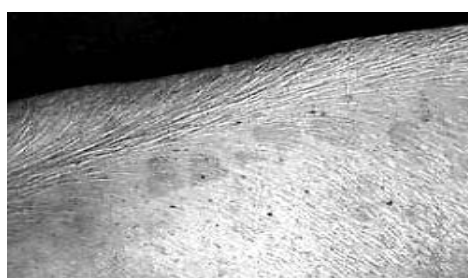
Rdečica pri prašičih

Rdečica je znana po celem svetu. Tu ni izjema niti Dobropoljska dolina, saj se tudi tu srečujejo rejci prašičev z omenjeno boleznijo. Pojav bolezni ni toliko odvisen od načina reje prašičev (po statističnih podatkih bolj prisotna v kmečkih rejah), pač pa predvsem od stresov, katerim so prašiči izpostavljeni. Tu mislimo predvsem na transport živali iz enega hleva v drug hlev, pomanjkanje vode – predvsem v rejah kjer poteka napajanje prašičev ročno, hrup, agresivnost med prašiči idr.

Povzročitelj redečice je bakterija *Erysipelothrix rhusiopathiae*. Bakterija je lahko v okolju prisotna skoraj povsod, zato je možnost okužbe velika. Poleg prašičev lahko za bolezen obolevajo tudi druge živali in tudi ljudje. Pri ljudeh je pogosto prisotna kožna oblika, druge spremembe so redke. Najpogosteje prihaja do okužbe z okuženo hrano in vodo, predvsem takrat, ko je v okolici prisoten kliconosec (navidezno zdrav preašič), ki s svojimi izločki okužuje okolico. Za nastanek bolezni so velikokrat potrebni še drugi dejavniki, kot je to npr. napadalnost povzročitelja, starost prašičev in njihova odpornost na vplive okolja, pasma prašičev idr. Najpogosteje zbolijo prašiči v starosti tri do dvanajst mesecev. Mlajše prašiče večinoma varujejo protitelesa matere svinje, starejši pa s časom pridobijo odpornost proti nekaterim bakterijam. Znano je tudi, da je bolezen pogostejša v poletnih mesecih in ob spremembah vremena, prav tako pa tudi ob naglih spremembah hrane. Od drugih živali so pogosti izbruhi bolezni na farmah puranov, kjer so izgube velike. Le te predstavljajo vir okužbe tudi za prašiče.

Pri rdečici ločimo različen potek bolezni, ki je lahko **zelo hiter** (perakuten), kjer v večini primerov najdemo prašiče poginjene brez opaznih predhodnih bolezenskih znakov.

Pri **hitrem** (akutnem) poteku bolezni zbolijo prašiči nenadoma. Dobijo visoko vročino (41 do 42°C), pospešeno dihaajo, malo jedo ali sploh nič, ležijo in se ne menijo za okolico. V kolikor bolne živali prisilimo, da vstanejo le te to storijo s težavo, pri tem cvilijo in pogosto tudi šepajo. Značilne kožne spremembe se lahko pojavijo hkrati z drugimi bolezenskimi znaki ali pa kasneje (2 do 3 dni po prvih bolezenskih znakih). V nekaterih primerih le te niso prisotne. Kožne spremembe, pogosto imenovane tudi koprivke so videti kot svetlo do temno rožnate štirioglate liše, ki so ob dotiku čvrste in nekoliko dvignjene nad nespremenjeno kožo. Pri temno obarvanih prašičih le te težje opazimo, lahko pa jih otipamo. Koprivke so lahko zelo številne ali pa tudi le posamične in jih tako lahko spregledamo. Temnejše in številčnejše kot so koprivke slabša je prognoza za ozdravitev živali. Najpogosteje se pojavljajo na prsih, hrbtu, bokih in trebuhu.

Značilne kožne spremembe (koprivke) pri prašiču z rdečico

V nekaterih primerih na spremenjenih mestih prične odmirati koža. Poleg omenjenih bolezenskih znakov se pri merjascih pojavi neplodnost. Le ta je lahko začasna (približno 6 tednov) ali pa tudi stalna.

Bolezen lahko poteka tudi v tako imenovani **subakutni** obliki, ko gre za nekoliko blažjo obliko bolezni z nižjo telesno temperaturo, kot je le ta pri akutni obliki. Poleg značilnih kožnih sprememb je prisotno le malo drugih bolezenskih znakov. V večini primerov je ohranjena tudi ješčnost.

Počasna ali kronična oblika bolezni se običajno razvije iz hitro potekajoče bolezni. Zaradi slabe cirkulacije krvi lahko odmro deli kože, ušes, repa in parklji. Za to obliko so značilne okvare na srcu in na sklepih. Prašiči z okvarami srca pri naporu pomodrijo, težko dihaajo in lahko tudi poginejo. Prašiči s spremembami na sklepih, imajo le te otekle, težko hodijo in šepajo. Predvsem slednje je odvisno od stopnje in števila prizadetih sklepov.

V kolikor niso prisotne značilne kožne spremembe, je **ugotavljanje** bolezni težavno, še posebno spričo dejstva da se podobni bolezenski znaki pojavljajo tudi pri drugih boleznih prašičev (npr. prašičji kugi, salmonelozii idr.). Povzročitelj je dojemljiv na **zdravljenje** z antibiotiki, v kolikor je le to pravočasno.

Za **preprečevanje** bolezni lahko največ storimo sami. V preteklih letih je bilo na voljo tudi dovolj učinkovito cepivo proti rdečici. Dandanes je kot pri vseh zdravilnih potrebnih za to postopek registracije, ki pa lahko v nekaterih primerih proizvajalca oziroma uvoznika odvrne od naba ve le tega. V kolikor je dostopno cepivo se priporoča cepljenje prašičev starejših od 3 mesecev in sicer s ponovitvijo čez 3 tedne. Po omenjenem režimu cepljenja traja odpornost prašičev približno 6 mesecev. Pri plemenskih svinjah in merjascih pa se priporoča izvajanje cepljenja vsakih 6 mesecev. Poleg omenjenega cepljenja je bistvenega pomena tudi pravilno krmljenje in nega prašičev. ♦

LAS Dobropolje

Odvisnost MED NAMI

Objavljamo **predavanje dr. Zdravka Mariča** z zadnje okrogle mize o preprečevanju drog.

Danes smo se zbrali, da bi se pogovorili in razmislili o vzrokih in motivih, ki nas vodijo v škodljivo poseganje po sredstvih omame. Ne bomo odkrili ničesar novega, za vse stvari bomo lahko rekli, da smo jih že slišali. Vseeno pa predvidevam, da bo srečanje koristno, saj se bomo pogovarjali o stvareh, o katerih se ni nikoli preveč pogovarjali, o kateri je dobro večkrat debatirati in če je treba, tudi večkrat slišati in premlevati že znana dejstva.

Neodvisnost je iluzorni pojem, ki pomeni, da je nekdo popolnoma samostojen in da je odvisen le od samega sebe. Vendar če pogledamo kateregakoli človeka ali katerokoli državo, lahko ugotovimo, da ni noben človek, pa tudi država ne, neodvisna. Pa vendar je za medicino pojem odvisnost tako pomemben, da ga moramo jemati zelo resno. Odvisnost v pravem pomenu besede je namreč lahko hudo škodljiva tako za posameznika, kakor za širšo skupnost. Od česa vse pa smo sploh lahko odvisni?

- od alkohola
- tablet
- hrane
- cigaret
- mamil

To so vrste odvisnosti, na katere pomislimo najprej. Pa vendar s podrobnejšo analizo lahko ugotovimo, da je lahko ta seznam še daljši:

- recimo od športa
- nakupovanja
- zakonskega partnerja
- dela
- spolnosti
- prestopništva
- in še bi lahko naštevati.

Kakšne so skupne značilnosti vseh teh navad ali dejavnikov, ki nas lahko sčasoma privedejo v hude, skoraj brezizhodne situacije? Najprej nam pade v oči značilnost, da so na začetku vse izkušnje z omenjenimi dejavnostmi prijetne in mamljive za ponavljanje. Sklepamo lahko, da odvisnost povzročata dva motiva:

1. iskanje ponavljajočega se ugodja
2. beg iz vsakdanjosti, predvsem v ča-

su hudih problemov

Užitek v ugodju, s katerim smo poiskali zadovoljstvo ali pobegnili pred stisko, ki nam jo povzroča kak problem, pa je le začasen, zato se v iskanje le-tega zatekamo vedno znova in znova. To potrebujemo čedalje pogosteje in v čedalje večjih količinah, da dosežemo dovoljšen učinek.

Kako se lahko boleznimi odvisnosti prikradejo v našo družinsko sredino? Poglejmo dve družini, sicer izmišljeni, a po značilnostih ustreznih za slovenski prostor in današnji čas: prva je že skorajšnja žrtev odvisnosti, druga pa je že tako imenovana »zavožena družina«.

Prva družina je sestavljena iz stare mame – sicer vdove, matere samohranilke in osemnajstletnega sina. Živijo v stanovanjskem bloku, stara mama se tu ne počuti najbolje, zato je začela čedalje bolj kaditi. Ker jo boljijo noge, ne gre nikamor, včasih morda do sosede, ki živi v istem nadstropju. Mati dela v proizvodnji, včasih tudi pozno v noč, njene misli so ves čas pri odraščajočem sinu. Ničesar si ne privoščiti, doma skrbi tako za sina kakor tudi za svojo mater. Ves natrpan urnik jo do večera fizično sicer izčrpa, psihično pa se ne more umiriti. Zato vzame vsak večer tableto za spanje, včasih tudi po dve. Sin je bil dober športnik, kar naenkrat pa mu ni več do športa. V šoli je komaj lezel naprej, mati mu ni mogla pomagati pri učenju, saj je bila snov zanjo pretežka. Zato je včasih šla prosit učiteljico, da ga je vprašala za dvojko. Večkrat je šla tudi počistiti stanovanje k ravnatelju, kar pa je šlo sinu silno na živce. Njegov oče, ki je zapustil družino in pustil mater samo z otrokom, je bil alkoholik. Ponavadi je bil grob do matere in ves čas je visel v gostilni nasproti bloka. To gostilno so sedaj prenovili, notri namestili računalniške igrice, biljard in igralne avtomate. Zato je sin čedalje večkrat zahajal v ta isti lokal in tam ostajal včasih tudi pozno v noč. Mater je to izredno skrbelo, zato je zvečer težko zaspala in se sčasoma navadila, da je zaspala šele po dveh ali treh tabletah.

Žalostna zgodba družine, ki na prvi pogled nima perspektive. To je opaziti pri vseh njenih članih. Babica bo verjetno sčasoma pri sosedi, ki živi sama in prav tako kadi, začela uživati še alkohol, že tako ali tako ne gre nikamor in postaja žrtev cigaret, alkohola in sčasoma verjetno uspaval. Mati je že zelo nagnjena k uživanju tablet, njeno odvisnost stopnjuje materialna odvisnost od edinega vira preživetja – službe in čustvena odvisnost in skrb za sina in mater. Slaba prognoza, čas za preobrat se izteka. Sin je na pomembnem razpotju!!! Zaradi mladosti si zasluži največ pozornosti. Nad šolo je razočaran, pri športu je prišel do spoznanja, da ne bo nikoli vrhunski športnik, kar je sanjal v otroštvu. Razočaranje nad očetom se mu vleče že iz otroštva, trpi ob nemoči in brezupnem naprezanju matere, ki lahko poskrbi le za njegov vsakodnevni sendvič, koka kolo in majhno sobico, ne more mu pa ponuditi dote za življenje. Zato se zaveda, da se bo prej ko slej moral iz nič postaviti na lastne noge. Pot za to pa zaenkrat išče v napačni smeri, saj igrice in lokali niso nikoli dobri za preživljanje prostega časa, kaj šele časa, ko bi moral biti v šoli ali na treningu. Med prijatelji je sicer priljubljen, a bolj ko razmišlja, bolj mu je jasno, da mu ostajajo le še prijatelji, ki v življenju ne vidijo ničesar drugega kot zabavo in tekmovanje, kdo bo ušpičil večjo neumnost. Tisti je namreč v taki družbi bolj cenjen in je večji junak.

Ali obstaja scenarij, ki daje možnost tej družini, da se izvleče iz trenutne krize? Rešitve bomo poskušali naštetiti in oceniti v debati. Poglejmo še pred tem drugo družino:

Kot smo rekli, jo lahko ocenimo kot družino zamujenih priložnosti, saj je leta imela vse možnosti, da postane bogata družina tako materialno, kot tudi duhovno. Štiričlanska družina, v nogometnem žargonu bi ji rekli draem team – sanjsko moštvo. Mati je učiteljica v glasbeni šoli, oče direktor trgovine z medicinsko opremo, dvajsetletni sin in šestnajstletna hčerka. Zgradili so si hišo na robu mesta, sicer še v socialističnih časih (zasluge direktorskega stolčka), avto vsako leto nov, dopusti pa večinoma v tujini. Toda življenje je kruto, dobre predispozicije ne pomenijo nič, če ni zanje dobre nadgradnje. Začnimo pri očetu: čeprav mu je bilo po eni strani postlano z rožicami, moramo priznati, da je bil tudi delaven in priden. Velikokrat se je žrtvoval za službo in družbo; večkrat pa je zanemarjal družino (otroke) in tega se

je zavedal. Ker je bil kot direktor trgovine navajen, da se vsako stvar da kupiti, podkupiti in podobno, ja mislil, da to lahko počne tudi s svojimi otroki. Pogosto je kupoval njihovo naklonjenost z denarjem, podkupovati je poskušal tudi njihove učitelje in profesorje. Motiv za tako početje je slaba vest, ki jo je imel zaradi prevelike predanosti službi. Lahko bi rekli, da je bil odvisen od dela. Še na dopustu je bil po treh dneh že nestrpen, nervozen in ves čas je klical sodelavce, da bi jim pomagal z nasveti. Opišimo še mamo: zanjo ni bilo značilno, da bi po cele dneve visela v službi in je ne bi bilo nič doma. Njen princip vzgoje svojih otrok je bil pedagoški pristop, kakršen se uporablja v šoli. Učnovzgojne metode, namenjene skupini učencev, je individualizirala in jih vcepljala hčerki in sinu. Prek profesionalnih kriterijev si je ustvarila nek lik idealne hčere in sina, primerjati ju je hotela z njej najbolj simpatičnimi in pridnimi učenci. Če je v obdobju odraščanja opazila, da gre kateri od otrok v smer, ki vodi v stran od njenih idealov, je reagirala burno in brezkompromisno, češ: tako se pa to ne dela, ti pa ne boš tak kot tisti najslabši učenec v šoli. Obenem je ogromno presedela z njima ob šolskih učbenikih in včasih jima je tudi sama naredila nalogo, da ji ne bi delala sramote pred učiteljskimi kolegi. Sin je bil v osnovni šoli odličnjak, prebral je veliko knjig. Ni se ukvarjal s športom, veliko je presedel za računalnikom. V srednji šoli je začel zelo dobro, končal pa le z zadostnim uspehom, pa še to predvsem po zaslugi starševske pomoči. Ni več čutil nobenega spoštovanja ne do očeta, ne do matere. Všeč so mu bile zabave, kjer se je kadila trava. Po nekaj takih zabavah je prišla priložnost tudi za ekstazi, potem heroin in kmalu se je vse skupaj sprevrglo v tragično navado. Hčerka je bila odličnjakinja, tudi ona zelo uspešna do sredine srednje šole. Potem pa je prišla naenkrat kriza srednjih najstniških let. Vsa motivacija ji je padla v vodo, začela je kaditi cigarete, kar ji je povzročalo slabo vest. Nekajkrat je iskala priložnost, da se o tem pogovori s starši. Vendar oče tako ali tako ni znal prisluhniti težavam, ampak je le delil nasvete, še preden sta otroka povedala, kaj jima leži na duši. Mati pa je enkrat imela sestanek, drugič pa je že na začetku pogovora omenila, da je zanjo važen le šolski uspeh. In zgodilo se je, da je hčerka dobila enko, nato še eno in kriza se je poglobila. V strahu, kako to povedati staršem, ni videla več nobenega izhoda. Šla je v družbo, nale-

tela pa je žal na družbo, ki ji je kot uteho za rešitev problema ponudila drogo. Naprej ne bom opisoval, omenil bom le, da je dekle ponudbo žal sprejelo.

Če smo pozorni na izhodišča, ki so privedla v tako slabo situacijo pri opisanih družinah, ne spreglejmo nekaj dejstev:

1. pri drugi družini za razliko od prve starši otrokoma niso bili slab zgled v nezdravih navadah (cigarete, alkohol, tablete), pa vendar je pri otrocih prišlo v kratkem času do hude odvisnosti, odvisnosti od drog. Pazimo torej.

2. glede na nezdrave navade, ki jih zasledimo pri prvi družini, lahko rečemo, da pot v odvisnost lahko olajša tudi slabo materialno stanje pa tudi slabi odnosi med zakoncema, oziroma staršema.

3. dober učni uspeh nas ne sme zavesti, saj kaže zgolj na uspešno pridobitev šolskega znanja in psihično sposobnost za učenje šolske snovi, ne pa še psihične sposobnosti osvojitve znanja za zdravo in lepo življenje

4. vsak človek se je za pot v kakršnokoli odvisnost odločil sam, se pravi da je odločitev sprejel sam pri sebi. Ni se posvetoval z nikomer, kot bi se recimo, če bi se odločal, kam bi šel na dopust, pri kateri banki bi odprl tekoči račun ali podobno. Za take stvari se namreč ljudje z nekom posvetujemo, da bi se odločili prav. Ko se pa nekdo odloči za alkohol, kajenje ali drogo, pa sprejme to slabo odločitev brez predhodnega posveta. Žal o tem ne spregovori niti s tistimi, ki jim sicer najbolj zaupa. Mogoče so ga pa ravno le-ti v tistem času hudo razočarali in s tem pripomogli k temu koraku?

5. naveličanost nad okoljem, v katerem bivamo, ali nad svojci, ki nam zapolnjujejo vsakdan je zelo pomemben dejavnik tveganja za eksperimentiranje z alkoholom ali drogo. Predvsem moramo paziti, ko se začnejo naši otroci voziti iz podeželja v mesto v šolo. Takrat začnejo še bolj podcenjevati domači kraj in velikokrat tudi starše. Kako se tega ubraniti? Morda se moramo bolj potruditi, da jim prisluhnemo, ko imajo težave, da se poskušamo še mi vživeti, ali pa vsaj tolerirati njihove, včasih odštekane načine obnašanja. Pri vzgoji jim dopovedujemo in prikazujemo, da obstaja veliko zanimivih stvari tudi doma. Kdor se ne bo znal zabavati doma, se ne bo znal ne v Ljubljani, ne v Londonu, ne v Ameriki, na koncu tega iskanja pa bo prej ko slej srečal drogo, za katero bo mislil, da mu izpolnjuje vse njegove sanjske želje. ♦

Shod slovenskih krvodajalcev

Leopold Sever

Krvodajalci iz vse Slovenije smo se 18. junija spet dobili na skrajnem severovzhodnem koncu naše domovine, v slikovitem Veržeju ob Muri. Srečanje, bilo je že šestnajsto po vrsti, je pripravil Rdeči križ Slovenije ob pomoči vseh območnih skupnosti te človekoljubne organizacije. Med dva tisoč udeleženci shoda smo bili tudi krvodajalci iz predelov občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje. Namen vsakoletnega snidenja je prijetno druženje in izmenjava izkušenj pri delu. Shod so pozdravili župani tamkajšnjih občin in ugledni zastopniki zdravstvenih ustanov iz vse države.

Ponovno smo ugotovili, da je kri, kljub velikemu napredku znanosti, še vedno nenadomestljiva pri ohranjanju zdravja in življenja ljudi. Še več, potrebe po krvi se ob večanju zdravstvenih standardov in s splošnim staranjem prebivalstva še povečujejo. Zato je srečanje spet izzvenelo kot povabilo vsem, še posebej mladim, naj še v večjem številu v vrste darovalcev krvi. To velja tudi za našo območno skupnost, ki je po številu krvodajalcev rahlo pod slovenskim povprečjem. Kot vzpodbuda naj bo podatek, da je v naši državi lepo število ljudi, ki so kri darovali že stokrat, dvestokrat in celo več kot tristokrat. Tem gre še posebna zahvala in občudovanje.

Za sproščenost so na srečanju tudi tokrat poskrbeli nadvse gostoljubni in šegavi Pomurci. Udeleženci srečanja pa smo se ob zvokih domačih in malo manj domačih viž divje zavrteli v parih in dokazali, da nam zaradi darovane krvi ni pošla moč in radoživost.

Posebna zahvala Vsem aktivistkam območne skupnosti Rdečega križa Grosuplje; ne samo za pripravo tega srečanja, temveč za nesebično delo skozi vse leto. Med njimi jih je nekaj, ki že vrsto let zavzeto delaj v tej humani organizaciji. ♦

POGOVOR Z MATEJO HOČEVAR

»V Ponikvah sem se dobro počutila«

Pravijo, da v življenju ni ničesar narejenega zaman. Tudi vsak človek, kjer koli že je in kar koli počne, pusti za sabo svojo sled. In če je njegova pot zaznamovana s trudom in delom ter prizadevanjem za čim boljše izobrazbo in vzgojo mladih, je ta sled zagotovo močnejša. Prepričana sem, da je tako močno sled pustila za sabo tudi Mateja Hočevar na podružnični osnovni šoli v Ponikvah, kjer je poučevala polnih enaindvajset let. Še posebno dejavna je bila zadnjih enajst let, ko je bila tudi vodja šole. Zdaj, ko odhaja poučevati na matično šolo Videm, sem jo prosila, da mi odgovori na nekaj vprašanj.

Pripravila **M. Steklasa**

21 let si poučevala v Ponikvah. Ali je bilo to tvoje prvo delovno mesto?

Na osnovni šoli Dobropolje sem se zaposlila leta 1984. Moje prvo delovno mesto je bilo na podružnični šoli Kompolje, in sicer pol leta, takrat sem nadomeščala učiteljico, ki je bila na porodniškem dopustu. Nato pa sem poučevala na podružnični šoli v Ponikvah vse do danes, se pravi 21 let. V tem času se je zamenjalo kar nekaj učiteljev in učiteljic. Vodja šole sem bila 11 let.

Kako zgleda poučevanje na tako majhni šoli podružnični šoli?

Poučevanje na tako majhni šoli je prijetno, vsakega učenca dobro spoznaš. Takoj vidiš, česa ne zna, kaj dela narobe in ga pravilno usmeriš. Na šoli je mir, tišina, domače vzdušje, počutimo se kot ena velika družina.

Ali je bilo poučevanje v kombinaciji zelo zahtevno?

Poučevanje v kombinaciji je zahtevno, saj moraš biti vsako minuto na voljo učencem, ene zaposliš individualno, z drugimi delaš glasno. Poleg tega pa so to učenci prvih, drugih razredov, ki še niso dovolj samostojni. Še posebej pa zadnja štiri leta, ko smo prešli v devetletno osnovno šolo in sem poučevala tri razrede hkrati. Ogromno je priprav in pisanja doma.

To je skoraj individualno delo. Tudi odnosi med učiteljem in učenci so verjetno temu primerno drugačni.

Ti odnosi so res drugačni, bolj domači, vsakemu lahko prislunješ. V veliki

skupini pa je to verjetno težje, mimogrede in nehote lahko kaj spregledaš.

Kaj bi lahko rekla o materialnih pogojih na šoli?

Materialni pogoji so dobri. Šola na zunaj zgleda res bolj stara, v notranjosti pa je zelo prijetna. Učilnice so majhne, vendar prenovljene, sodobno opremljene, pohištvo je novo in prilagojeno devetletki.

Koliko učencev je trenutno na šoli oziroma, kako se giblje ta trend?

Na šoli je trenutno 18 učencev, v vseh teh letih jih je bilo največ 23 ali 24. To število pa upada. Letošnja generacija prvošolčkov bo še kar močna, potem pa bo sta le še eden ali dva in tudi nobeden. Število učencev se bo zmanjšalo, tako da grozi peterna kombinacija, delo za enega učitelja, kar je pa že močno vprašljivo.

Na šoli je bil ves čas zelo majhen kolektiv. Med sabo ste bili povezani in videti je bilo, da je prevladovalo ustvarjalno vzdušje. Kaj bi rekla o svojih sodelavcih, prejšnjih in sedanjih?

Na šoli je res deloval zelo majhen kolektiv, dva učitelja in še vzgojiteljica, ki je poučevala pripravo otrok na osnovno šolo., to je za čas osemletne osnovne šole. V času devetletke pa je vzgojiteljica poučevala skupaj z mano v razredu, vsaka po dve uri. Kolektiv je bil med sabo povezan, sodelovanje je bilo čutiti na vsakem koraku, res je vladalo prijetno in ustvarjalno vzdušje.

V tem obdobju sem delala kar z nekaj sodelavci. Naj omenim Rada Novakoviča, Sava Stoženiča, Andreja Škantljo, Andrejo Češarek, Saša Vlaha in Marti-

no Prhaj. Z vsemi je bilo prijetno sodelovati, pridobila sem si veliko izkušenj. V veliko pomoč mi je bila vedno Martina Prhaj, njo sem vedno poprosila, da mi je kaj svetovala, ali mislim prav ali ne, naj bo glede kostumov, igre, scene ... Skupaj sva nato začeli voditi krožke, sprva dramskega in zadnja leta še folkloro.

Šola je v času tvojega vodenja intenzivno sodelovala s krajem. Kako si doživljala odnose z vaščani?

Šola je vsa leta sodelovala s krajem, tudi še v času, ko je bil še vodja Rado Novakovič. V začetku smo prirejali proslave v šoli, udeleževali so se jih starši otrok, ki so takrat hodili v šolo, pa njihove babice ... prostori so postajali premajhni, zato smo se odločili in poprosili vodstvo zavoda Ponikve, da so nam odstopili dvorano. Nastopali smo invalidom, hkrati pa povabili še vaščane Ponikev. V začetku se je odzvalo nekaj krajanov, ki so si prišli ogledat naše predstave, nato pa jih je bilo iz leta v leto več. Zadnja leta je bila dvorana polna, stali so celo na hodniku, tako da smo morali za oskrbovanje zavoda nastopiti posebej. Prirejali smo božično-novoletne sejme, veliko nočne sejme. Vedno smo bili dobro obiskani in vaščani so se jih radi udeleževali. Sodelovanje z njimi so je bilo prijetno, čutila sem, da sem med njimi zaželena. Ko smo prenehali s sejmi, zakaj. Vendar je bilo z vsem ogromno dela in priprav v popoldanskem času poleg pouka.

V letošnjem šolskem letu smo sodelovali tudi s PRIZMO. Povabili so nas na razgovor z invalidi.

Vsi se spomnimo vaših uspešnih folklornih in dramskih nastopov. Kate- rim dejavnostim ste še dajali poudarek?

Na šoli je bilo kar nekaj dodatnih dejavnosti. Učence smo vključevali v športni krožek, v krožek ročnih spretnosti, v dramski krožek, folkloro ... V začetku smo namenjali več pozornosti dramskemu krožku, ker smo imeli generacijo igralsko nadarjenih učencev, zadnja štiri leta pa je to mesto zasedla folkloro. Začeli smo raziskovati življenje vaščanov Ponikev nekoč in danes.

Ali lahko našteješ nekaj najbolj uspelih prireditev in projektov?

Najbolj uspel je bil projekt »Pustovanje v Ponikvah«. Bil je izredno razgiban, pisan, predstavile so se vse maske, predstavili smo celotno pustno dogajanje v vasi. Maske so nam posodili »ponikuski« fantje, za kar se jim še enkrat zahvalim. Med uspelimi je bil še projekt

Na enem od sejmov, ki jih je pripravila OŠ Ponikve.

Na fotografiji je Mateja Hočevar s svojimi učenci in Sašo Vlah, prihodnji vodja šole v Ponikvah

»Travnički so že zeleni«, z delčkom tega projekta smo nastopili na državni reviji ljudskih pesmi, plesov in običajev v Rogaški Slatini in dobili zlato priznanje. Tudi ostali projekti so nam uspeli, to potrjuje vedno polna dvorana in zadovoljni obrazi vaščanov.

Zlato državno priznanje v Rogaški Slatini, kolikor vem, ni bilo edino priznanje.

V Rogaški Slatini smo nastopili na državni reviji PIKA POKA štiri leta zapored in dobili enkrat zlato, trikrat pa srebrno priznanje. V tem času smo se uvrstili tudi na območno tekmovanje z dramsko skupino v Kočevju in s folklorno skupino v Litiji.

Omenila si že, da so vam bili vaščani v veliko pomoč. Kateri od njih so najbolj sodelovali s šolo in na kakšen način?

Pri delu so nam res veliko pomagali vaščani radi smo jih povprašali o življenju nekoč, jih povabili v šolo, da so nam o tem pripovedovali. Med njimi naj omenim Frančiško Oblak, Miro Pavlin in pokojno Vidmarjevo mamó. Anton Pavlin in Marija Škulj pa sta nam s svojimi spretnimi prsti pokazala, kako pletemo butare, Ana Pavlin nam je pokazala peko kruha in potic v krušni peči. Za prve plesne korake pa se moramo zahvaliti Janezu Bambiču in Mari Brodnik. Izredna zahvala za pomoč, sodelovanje in toplo besedo pa gre staršem otrok, kajti brez njihove podpore in pomoči pri peki slaščic bi težko uspeli izpeljati vse sejmje v tako velikem obsegu.

Vaša šola je bila organizator tudi nedavne zelo uspele prireditve v Jakličevem domu, ko je v kulturnem programu sodelovala skoraj cela vas. Kako je prišlo do te prireditve in kakšni so bili odmevi?

Za prireditev v Jakličevem domu smo se odločili zaradi premajhne dvorane v

zavodu v Ponikvah. Idejo za sam program je dala Martina Prhaj. Povprašali smo Janeza Vidmarja, Jožeta Brodnika, Maro Brodnik in Jožeta Škulja o življenju in kulturnem dogajanju pred in po drugi svetovni vojni. Pobrskali smo po spominu, kaj smo že delali v šoli, s čim se ukvarja mladina v prostem času in začel je nastajati program. Predstavili so se šolarji s pesmijo, plesom, igro, z igranjem na instrumente, predstavila se je mladina s svojimi zbori in ansambli. Mislim, da je prireditev uspela, nasmehani obrazi udeležencev prireditve so to potrdili.

Posebno velik uspeh ste tudi na tej prireditvi dosegli s folklornim nastopom. Kako se da tako dobro naučiti plesa tako mlade plesalce?

Mladih plesalcev ni bilo težko naučiti plesov. Vsi učenci so izredno ritmični in pevsko nadarjeni. Zelo radi obiskujejo krožek. K temu jih spodbujajo tudi starši. Za naslednje šolsko leto smo pripravili anketo, če učenci še želijo z nadaljevanjem folklorne dejavnosti. Vsi učenci so se prijaviili, tudi tisti, ki so sedaj obiskovali peti in sedmi razred osnovne šole na Vidmu. Tako bova z Martino kljub temu, da odhajam v šolo na Videm, še naprej vodili folkloro v popoldanskem času.

Kljub temu se marsikdo sprašuje, kako je pri tako majhnem številu učencev mogoče pripraviti tako uspele prireditve.

Z manjšo skupino je lažje delati. Veš, v čem so uspešni, tudi sami se radi lotijo stvari, ki jim leži. Potrebne pa je veliko vaj in truda, časovnega prilagajanja in razumevanja staršev.

Poleg tega učenci zelo radi nastopajo.

Kako bi na splošno ocenila svoje 21-letno obdobje v Ponikvah?

To obdobje je bilo lepo. Med »Poniku-

ci« sem se dobro počutila, rada sem zahajala mednje, delo z njimi je bilo prijetno. V teh letih sem pridobila veliko izkušenj, delo je bilo pestro in raznoliko. Upam, da sem učence dokaj uspešno popeljala v svet črk, števil, branja in pisanja, da sem jim na igriv način pomagala vstopiti v hišo učenosti in jih naučila še kaj drugega. Vedno se bom rada vračala mednje.

Si dobila za svoje delo dovolj podpore z matične šole?

Z matične šole je bilo vedno dovolj podpore za delo. Zahvala gre ravnatelju Ivanu Grandovcu, ki zna vedno prisluhniti vsem zahtevam, ki pa jih ni malo.

In kakšno je bilo sodelovanje z učitelji na drugih šolah?

Z učitelji matične šole smo sodelovali na aktivih, povezovali smo se tudi s podružnično šolo Kompolje, prirejali skupne izlete in športne dneve.

Tvoje obdobje je bilo zelo uspešno. Kaj želiš novemu vodstvu šole?

Novemu vodstvu želim uspešno delo, veliko novega elana, novih ustvarjalnih idej, da bodo našli skrite talente, ki jih v otrokih ne manjka.

Praviš, da si se med »Ponikuci« dobro počutila. S kakšnimi občutki in pričakovanji prihajaš na matično šolo?

Prihajam z veseljem, saj se želim preizkusiti tudi v poučevanju čistega oddelka in v večji skupini otrok. Prihajam v večji kolektiv in upam, da bomo med seboj tudi tako povezani kot na podružnici, da bo med nami vladalo ustvarjalno vzdušje, da bomo na čim bolj uspešen in raznolik način popeljali učence v svet branja, pisanja in medsebojnega razumevanja.

Ali bi nam zaupala svoje vodilo v življenju in dodala še kakšno željo?

Moje vodilo v življenju je:

»Vsak naš korak je preizkušnja; življenje – velik je korak.«

Vsem učencem želim, da bi bila osnovnošolska preizkušnja (od prvega koraka - vstopa v hram učenosti - do zadnjega, ko bodo zapustili šolske klopi) čas za tkanje dragocenih prijateljskih vezi, čas za pridobitev osnovnih in poglobljenih znanj. Čudovita paleta možnosti za uresničitev vseh njihovih skrivnih želja in ciljev. Ne bo vedno enostavno niti lahko, a tudi ne tako težko, da ne bi zmogli razpihniti oblakov, ki bodo kdaj pa kdaj prekrili sonce. ♦

Delovanje veteranov PGD Hočevje

V soboto, 2. julija, je PGD Krka organiziralo že 5. tekmovanje veteranskih enot z vprežno ročno brizgalno. Tudi tokrat je tekmovanje, ki je potekalo na Krki, pritegnilo veliko zanimanja, saj lahko stare ročne brizgalne vidimo le še v kakšnem muzeju, tu pa smo imeli možnost, da preizkusimo njeno delovanje.

Tekst: **Marko Perhaj**
Foto: **Pinki**

Na vaji je moralo devet tekmovalcev položiti sesalni ter dva napadalna voda, ter zrušiti dve tarče. Sestavni del tekmovanja je bila tudi vaja raznoterosti, kjer so morali trije tekmovalci, starejši od 58 let, v dveh poizkusih kar najhitreje načrpati 5 l vode s staro ročno črpalko, doseženi časi pa so se seštevali. Na tekmovanju so ekipe lahko uporabile tudi svoje brizgalne, ki pa

so morale biti izdelane do leta 1940, tekmovalci pa so morali biti starejši od 52 let.

Najbolj so se izkazali veterani PGD Krka, ki so z najstarejšo ekipo tudi zmagali, ekipa veteranov PGD Hočevje pa je v konkurenci šestih ekip osvojila peto mesto, kar pa ni slabo za prvi nastop in ob zaostanku par sekund za drugim mestom, vse to pa brez pravega treninga.

Ves čas tekmovanja smo imeli tudi glasne navijače, ki

so nas spremljali in spodbujali, med njimi pa je bil tudi Emil Tahirovič, najboljši slovenski plavalec na zadnjih Sredozemskih igrah, kjer je osvojil kar tri kolajne.

Da pa je bilo tekmovanje veteranskih enot pripravljeno

in v smislu druženja, se je pokazalo po tekmovanju, ko so se vsi udeleženci družili, zabavali in obujali spomine še pozno v noč ter si obljubili, da se naslednje leto zopet snidejo. ♦

IZ DRUŠTVA UPKOJENCEV DOBREPOLJE

Ne bodi sam, pridruži se nam

Piše: **Fani Kralj**, predsednica Društva upokojencev Dobrepolje

V prihodnje bomo pod tem geslom poročali, kaj se je dogajalo v preteklosti in kaj se bo v prihodnosti. Torej, kar po vrsti.

Za nami je srečanje prijateljev – upokojencev iz Dragomerja. Moram reči, da so prišli zelo dobre volje in razigrani, kot ponavadi. Bili smo skupaj od zgodnjega popoldneva pa do poznih nočnih ur. Belo je veselo. Petja ni manjkalo, tudi zavrteli smo se, čeprav je bilo malo vroče. Ker je bilo to srečanje na dan državnosti, smo se spomnili tega dogodka in ga obeležili z državno himno.

9. julija je bilo srečanje upokojencev ljubljanske regije na gradu Snežnik, bolje rečeno, v deželi Ostrnic. Iz našega društva nas je bilo deset, pridružili smo se društvom iz Grosuplja, Šmarja Sap, Ivančne Gorice, Višnje Gore in Šentvida pri Stični. Bilo nas je za en avtobus. Za nami je tudi izlet na Cerknjsko jezero in Bloke. O njem še ne moremo poročati, ker je bil izlet 16. julija (Za Naš kraj je bilo treba oddati do 12. julija).

Naj vas spomnim na naslednji izlet oz. kopalni dan, ki bo 10. avgusta v Izolo. Končno pa nič ne skrbite, saj vas bodo pravočasno obiskali in o vsem seznanili naši poverjeniki.

10. septembra bomo imeli povratno srečanje z upokojenci v Dragomerju. Presenetimo jih v čim večjem številu, saj nas bodo zelo veseli.

Lep pozdrav!

Slovo od vrtca v idiličnem okolju neokrnjene narave

24 otrok iz skupine Ježkov v vrtcu Ringaraja na Vidmu je 11. junija nastopilo v poslovilnem programu ob zaključku obiskovanja vrtca. Dokončno je vrtec zapustilo 17 otrok, ostali bodo ostali še eno leto.

»Mali maturanti« in pomočnica Anka

M. Steklasa

Ker prehod iz ranega otroštva v drugo otroško obdobje ni kar tako, so njihove vzgojiteljice poskrbele, da je bil dogodek svečan in nepozaben. Za en dan so si otroci položili na glave maturantske kape in videti je bilo, da so se v njih imenitno počutili. Prav za to priložnost so se naučili pesmico »Cici maturantska pesem«. Staršem pa so nato zaigrali še igrico Piščanček Pik ter pokazali, česa so se naučili pri glasbeni vzgoji in urah angleščine. Na njim primeren način so se med letom začeli seznanjati z ekologijo. Spoznali so podgorsko naravoslovno uč-

no pot, na prireditvi pa so povedali pesmico o pomladi in zapeli pesmico o prelepi naravi.

Najbolj pa so bili veseli pohval in fotografij, ki sta jih zanje pripravili vzgojiteljica Mariča in pomočnica Anka. Kako pristrčni so bili odnosi med njima in otroki, je bilo slišati iz zahvale staršev. Kot so dejali, velja zahvala za vse zapete gumbe, preoblečene hlačke, obrisane solzice ... In za mnoga drobna opravila, ki sta jih vzgojiteljica in pomočnica nudili njihovim otrokom. Otroci pa niso pozabili tudi vzgojiteljic in pomočnic iz prejšnjih let, ter vseh, ki so bili na kakršen koli način povezani z vrtcem in prireditvijo.

In kaj je še posebno zaznamovalo letošnje slovo od vrtca? Prireditev je bila na kmetiji Fabjan v Seču, kamor sta vzgojiteljice, otroke in njihove starše povabila Jožica in Tone Fabjan. Tudi njuni vnukinji sta bili namreč letos med »malimi maturanti«. Prijazni gostitelji so vse prijazno sprejeli in pogostili z bio dobrotami, na otrokom primeren način pa so jim predstavili tudi ekološko kmetijo. Poročilo o tem sledi v nadaljevanju. ♦

Podelitev pohval

Iz srca se zahvaljujemo družini Fabjan v imenu otrok in staršev iz skupine Ježkov in tudi v najinem imenu za topel sprejem na njihovi ekološki kmetiji v Seču. Ob ogledu kmetije s strokovno razlago o piramidah, čebelah, pridelovanju pese ... smo dobili veliko smernic za zdravo življenje in tudi pokusili dobrote narave, ki so nam jih prijazni gostitelji postregli. Hvala vam!

Zavedamo se, da ko pomagamo drugim, bomo pomagali sebi, kajti vse, kar damo dobrega, sklene krog in se spet vrne k nam.

Vzgojiteljica: Marija Žnidaršič in pomočnica: Anka Kralj

Zahvala obema gostiteljema za gostoljubje

Na ekološki kmetiji Fabjan

Vas Seč, ki je ob ustanovitvi novih občin pripadala dobrepoljski občini in bila kasneje priključena občini Kočevje, leži kakšnih 12 kilometrov severno od Kočevja. To zaprto dolino s kakšnimi 25-imi, večinoma nenaseljenimi hišami, med katerimi zavzema osrednje mesto kmetija Fabjan, žal, mnogo bolje pozna marsikdo drug kot pa mi, Dobrepoljci. Vsako jesen namreč pripravijo dan odprtih vrat, pa tudi sicer obišče to zanimivo kmetijo vsako leto okrog 2000 ljudi.

M. Steklasa

In kaj privablja množico turistov, pa tudi vedno več strokovnjakov, na to idilično kmetijo? Ker je to ekološka kmetija, znana po blagovni znamki BIODAR, na kateri v sodelovanju z različnimi inštituti delajo raziskave in pridelujejo surovine za zdravilne proizvode iz čebeljega medu, cvetnega prahu in rdeče pese, znanih po imenu ENDOVITAL. Obiskovalci na tem neokrnjenem koščku narave najdejo mir, se seznanijo s smernicami za zdravo življenje in vidijo, kako vse skupaj deluje v naravnem okolju, za duhovno doživetje in poglobljanje znanja s tega področja pa poskrbi lastnik Tone, ki jim razloži posebno tehnologijo proizvodnje, ki sloni na zakonitostih narave in skrivnostih energije. Vse sestavine v proizvodih ENDOVITAL so popolnoma naravne in vse, razen hlevskega gnoja, se dobi na kmetiji. Da vse to deluje, pa je potrebnih tudi veliko števil pridnih rok. Imajo štiri zaposlene, občasno pa priskočijo na pomoč tudi ženske iz Dobrepolja. S sedmimi pridelovalci rdeče pese pa lastnik Tone stalno sodeluje.

Tone Fabjan z vsem srcem in dušo živi s kmetijo, ki jo je podedoval od svojih staršev. Želja in potreba po izobraževanju ter kasneje služba in družina so ga za precej dolgo življenjsko obdobje odvrnili od rojstnega kraja. Domotožje in želja po življenju sredi narave pa sta ga znova pripeljala v kraj njegovega otroštva. Pred leti je obnovil hišo svojih staršev, kasneje pa se je začel intenzivno ukvarjati z ekološkim pridelovanjem surovin za izdelke ENDOVITAL. Že dolgo vrsto let se ukvarja s čebelarstvom in prav čebele mu odkrivajo dodatne razsežnosti narave. Raziskovalna žilica in duhovna razsežnost dojemanja sveta sta pripomogli, da je na tem neokrnjenem, idiličnem predelu zemlje začel odkrivati nov svet in vedno bolj razvijal lastno filozofijo življenja, ter nato svoja spoznanja uporabil pri svojem raziskovalnem delu, ki sloni na naravnih zakonitostih in v tesni povezavi z duhovnostjo.

Ker njegova kmetija terja celega človeka, je moral temu prilagoditi tudi družinsko življenje. Tako večino časa preživi v Seču, tehnološki proces priprave proizvodov pa vodi sin Samo v Predstrugah, zato je pot od Predstrug do Seča in obratno njegova skoraj vsakodnevna relacija. Žena Jožica prav tako dela za Endovital, njeno področje je pokrajina, zlasti delo z njivskimi površinami, saj so na kmetiji živeli in delali od nekdanje ekološke, s tem da so z izkušnjami in izobraževanjem trajnostno naravnani.

Po kmetiji v sliki in besedi

Kmetija, ki se razprostira na približno treh ha zemlje, je zaradi divjadi, ki pogosto dela škodo v teh krajih, ograjena z vseh strani. Znotraj ograje se na rahli vzpetini med krošnjami dreves kaže pročelje stare kmečke hiše, ki jo je lastnik obnovil tako, da je ohranila vse značilnosti nekdanjega objekta. Vse drugo, kar spada h kmetiji, je očem skrito, šele postopoma se obiskovalcu odkrivajo drug za drugim naravni kotički. »Tu je pozitivni del te pokrajine, tako je potrdila tudi raziskava strokovnjaka Marka Pogačnika. V ta del ni dovoljeno posegati, naravi je treba omogočiti prosto pot, v tem je bistvo moje filozofije ...,« pripoveduje Tone Fabjan.

Približamo se vhodu, kjer se odpirajo vrata v drugačen svet, kot smo ga vajeni v vsakdanjem življenju. Niti sledu o potrošniškem načinu življenja ali drugih značilnostih današnjega časa. Najprej se pogled ustavi na tabli z napisom EKOLOŠKA KMETIJA z blagovno znamko BIODAR in na citatu Rudyarda Kiplinga, ki te opozori, da prihajaš v pomirjajoči svet neokrnjene narave. V svet, ki sloni na humanih odnosih. V svet, ki ne pozna nasilja in sovraštva. V svet, kjer ni važno materialno bogastvo in se v njem počutiš svobodnega. V svet, kjer ni negativnih energij, kajti Tone Fabjan je privrženec filozofije jutrišnjega dne, ki pravi: »Vse je v energiji, brez nje se ne zgodi nič ...«

Prvi postanek je pri piramidah, narejenih po posnetkih velikih egiptčanskih piramid. Pod vsako je stol, ki nudi prostor za meditiranje. Tone Fabjan trdi, da znotraj teh piramid mikroorganizmi in bakterije nimajo moči in ne zdržijo, zato se sveže mleko na tem mestu ne pokvari, ampak le posuši. Kdor ne verjame čudežnemu delovanju piramid, zbiralnikov pozitivne energije, se lahko sam prepriča. Če se na stolu za deset minut prepusti meditiranju, se mu razpoloženje spremeni, misli mu postanejo jasnejše, vedrejše ...

Ustavimo se pri lepo urejenem čebelnjaku z zanimivimi panjskimi končnicami. Tone Fabjan zavzeto pripoveduje o čebelah, teh čudovitih živalicah, ki živijo v organiziranih skupnostih, njihovi proizvodi pa slovijo po zdravilnih učinkih.

Nekaj metrov naprej nas čaka novo presenečenje. Medtem ko se ti korak zaustavi v dišeči, sveže pokošeni travi, se nenadoma pred tabo odpre majhna dolinica s skrbno obdelano njivo, na kateri raste rdeča pesa, ena glavnih sestavin Endovitalovih proizvodov, ob njej v vrsti pa uspevata še čebula in soja. To so

kulture, ki se druga ob drugi najbolje počutijo, pove Tone in ko doda, da je v bližini še enajst prav takšnih dolinic, se radovedno oziraš in se sprašuješ, kje bi utegnile biti. A že naslednji hip za krošnjami dreves in grmovjem zagledaš eno od njih.

Majhen čebelnjak s čebelami na satju je namenjen raziskovanju.

Nazadnje nas Tone Fabjan odpelje še v svoje bivališče, ki dodatno razkriva njegov način življenja in življenjski slog. Najprej nam pokaže kuhinjo, nato pa še kmečko hišo, v kateri zakurjena krušna peč razširja svojo toploto po vsem prostoru. Na mizi je kup strokovnih revij,

med njimi tudi nekaj časopisov, da je na tekočem z zunanjimi dogajanjem. V kotu je delovni kotiček z računalnikom, ob oknu pa stara, a urejena postelja. Več Tone Fabjan ne potrebuje, vse drugo mu nudi narava, ki obkroža njegovo bivališče. Da je vedno sredi nje, ne rabi niti zaves, da jo lahko vsak trenutek vidi in doživlja v vsej svoji polnosti.

Še enega prostora s posebnim vhom ne moremo zgrešiti. To je soba, kjer sprejema paciente in jih s posebno naravno terapijo ozdravlja depresije. Veliko ljudi prihaja k njemu po pomoč. Pred kratkim ga je sredi noči poklical neki moški in dejal, da bi se rad, preden si vzame življenje, še enkrat pogovoril z njim. Dogovorila sta se za obisk naslednjega dne. Po nekajkratnih obiskih in terapiji se mu je spet vrnila vera v življenje.

Zadaj za hišo so pod krošnjami dreves nameščene lesene klopi, kjer gospod Tone predava najavljenim skupinam, ki se želijo podrobneje seznaniti z ekološkim kmetovanjem in izdelki ENDOVITAL, lahko pa se v idiličnem okolju prepustijo tudi meditiranju. Zagotavljam vam, da vsakega osupne lepa neokrnjena narava, način življenja, tehnologija pridelave. Kogar pa se dotakne tisto nekaj, kakor pravi Tone Fabjan, pa se zagotovo še vrne. In teh, ki se vračajo, je veliko.

Ob našem obisku so se na tem mirnem kotičku zadrževali otroci in njihovi starši, gostitelji pa so poskrbeli za njihovo prijetno počutje. ♦

Mladi smo čistili okolico reke Krke

Regijski odbor Mlade Slovenije (podmladek Nove Slovenije) je v soboto, 18. junija, uspešno izpeljal projekt »Čista Krka«. Očistili smo več kilometrov obrežja reke Krke, izvir reke Krke ter počivališče ob cesti pri Zagradcu. Po končani čistilni akciji pa je sledil še družabni dogodek – piknik ob Krki. Piknika Mlade Slovenije se je udeležila tudi poslanka Nove Slovenije v državnem zboru gospa Marjetka Uhan.

Večurno čiščenje obrežja Krke je bilo zelo uspešno in dela (beri smeti) resnično ni primanjkovalo. Rezultati čiščenja so bili na koncu veliki kupi smeti – plastenke, pločevinke, gradbeni material, avto deli, deli strojev, itd vse to je evidentirano. In na koncu je bera romala na organizirano odlagališče, kamor bi moralo že na samem začetku.

Čiščenju je sledil piknik, katerega se je udeležila tudi poslanka NSi Marjetka Uhan. Vse je potekalo ob veselem vzdušju, slastno pečeni hrani in hladni pijači. Tudi za šport smo poskrbeli.

Glavni namen tega okoljevarstveno obarvanega projekta je predvsem ozaveščati ljudi, družbo k spoštovanju in varovanju ter bolj smotrnemu izkoriščanju naše narave, še posebno pa vode, od katere smo ljudje zelo odvisni. In tega dejstva se še premalo zavedamo. Seveda država, pristojna ministrstva to področje urejajo z zakonodajo in ostalimi predpisi, spoštujejo tudi evropske direktive, kar pa še ne pomeni, da se to avtomatično utrdi v zavesti ljudi. In glede na velik kup pobranih smeti, to še kako drži.

Za sodelovanje pri projektu

se zahvaljujemo (po naključnem vrstnem redu) poslanki Marjeti Uhan in županu Jerneju Lampretu, radiu Zeleni Val, časniku Klasje, podjetjem Market Marinka, Izvir d.o.o. in PEKARNI BLATNIK, Občinski turistični zvezi in Avgustu Likovniku, Krajevni skupnosti in Gasilskemu društvu Zagra-

dec, družini Černivec, Andreju Sekirniku in Janezu Bijecu ter RO Mlade Slovenije Dolenjska in občinskim odborom Nove Slovenije iz Ivančne Gorice, Grosuplja, DOBREPOLJA in Ribnice.

Iskrena hvala! Brez vas nam ne bi uspelo. ♦

Vaš regijski odbor Mlade Slovenije
zahodna.dolenjska@mladaslovenija.org

ORATORIJ 2005 V STRUGAH

Ne se bat`!

Ponovno nas je pomladni čas spominjal na dolge dneve, konec pouka in seveda, na POČITNICE. Župnik Bogomir Hren, selezijanec Janez Potočnik in animatorji smo se že veliko časa pred počitnicami pripravljali na oratorij, da bi vsem mladim prijateljem polepšali poletne dneve.

Oratorij je počitniški program za otroke. To so dnevi veselja, ki jih otroci skupaj s svojimi animatorji v krščanskem duhu preživijo kar v svojem domačem kraju. V letošnjem oratoriju nas je spremljala zgodba iz svetega pisma o Tobitu in nje-

govem sinu Tobiju. Oba sta ljubila Boga in spolnjevala njegove zapovedi. Gospod jima je poplačal za njun trud in vdanost s plačilom na zemlji in v nebesih. Naš trud in delo sta bila poplačana več kot dovolj, saj je bil obisk oratorija nad pričako-

vanji. Skupaj je na oratoriju ustvarjalo 66 mladih, kar je za naš kraj več kot ogromno. Pri skupnih igrah smo se učili timskega dela, v štirih delavnicah izdelovali različne izdelke, prepevali različne pesmi, ki si jihujemo tudi sedaj, ko je oratorij že za nami. Vse to in še več smo

pokazali tudi na zaključni prireditvi, ki je sledila po sklepni maši. Oratorij se je končal s piknikom in igrami, pri katerih so sodelovali tako otroci in animatorji kot tudi starši. Smeha in veselja ni manjkalo. Ravno ta smeh pa je plačilo za vse, ki smo oratorij pripravljali, saj so

otroški iskreni nasmehi vredni vsega bogastva. Ravno zato se že sedaj veselimo naslednjih počitnic in otroških radosti na oratoriju 2006.

Hvala otrokom, da so prenašali tečne animatorje in hvala vsem, ki so pomagali na kakršenkoli način in naše skupne

dneve tako naredili še lepše. Posebna hvala žagi Pogorelec, pekarni Blatnik, trgovini Jelka, mizarstvu Gregorič, OŠ Struge in ravnateljici Tinki Gregorič, Mas s.p., KP Grosuplje ter Novak Jožetu. Bog povrni vsem.

Organizatorji

Iz življenja skavtov

»Klan T'zgudn'ga k'mpirja v ablicah« na potepanju po Pokljuki

»Draga skavtinja, dragi skavt!

Še veš, kam si pospravil/a svoj nahrbtnik? In kam svojo spalno? Če še ne, je že skrajni čas, da to ugotoviš. Bliža se namreč tvoj čas in čas nas vseh; bliža se naš **VELIKI POTOVALNI TABOR**.«

Tako nekako se je pričelo vabilo, ki sva ga voditelja nasloвила vsem popotnikom in popotnicam pred taborom.

Brez izkušenega mačka - Luka Močnika pa res ne gre.

Napisala: **Tanja El Shawish**,
Natančna puma

Letos nas je pot vodila na Gorenjsko. V tednu od 27. junija do 3. julija 2005 smo prehodili približno 50 km od Blejskega pa vse do Bohinjskega jezera. Namen tabora je bil spoznati osnove skavstva v četi skozi življenje Ro-

berta Baden-Powella.

Tabor smo že prvi dan začeli veselo, saj smo na Bledu skočili v vodo in izvajali ogrevanje (plavanje do otoka in nazaj) za prihajajoče dni. Že naslednji dan smo se morali krepko »pretegniti«, saj je bila pot skoraj en sam klanec navzgor; kaplje potu so tiste-ga vročega dne lile v potokih...

Katja: »Se vam ne zdi, da se nekaj žge?!«

A trud se je splačal, saj smo se povzpeli na 1200 m visoko Pokljuko. Ker smo vstopili v območje Triglavskega narodnega parka, smo prebrali prirejen pravilnik obnašanja v njem. Dnevi na Pokljuki so hitro minevali. Doživeli smo sonce in nevihte ter vročino in mraz. Na taboru smo imeli tudi dva gosta, če izključimo seveda krave: skavt Luka Močnik je z zanimivo delavnico »Življenje v naravi« prikazal, kako bi človek v vročih poletnih dneh zajel vodo, če bi mu ustekleničene zmanjkalo; naučil nas je tudi, kako bi iz zajete vode (npr. deževnice) napravili vodo pitno. Drugi gost pa je bil skrbnik Triglavskega narodnega parka, ki nam je o parku in življenju v njem povedal nekaj več. Zadnja dneva smo preživeli ob Bohinjskem jezeru, v katerem smo krstili skavtinjo Vztrajno čebelco.

Čeprav se je letošnjega tabora uspelo udeležiti najmanj

skavtov do sedaj, je bilo vzdušje med nami vseeno zabavno. Prosti čas smo popestrili s kartanjem in vsak izmed nas je bil kdaj pa kdaj hočeš nočeš tudi »rufu«. Po tem vzdečku si bo verjetno vsak še najbolje zapomnil letošnji tabor. ♦

Bežimo, povodni mož prihaja!

Letošnjim osmošolcem na pot ...

*Sreča je
imeti topel dom in lepe sanje.
Sreča je
z griča gledati svojo dolino.
Sreča je
nositi s sabo lep spomin na šolske dni.*

Razrednika 8.a in 8.b razreda:

Tone Steklasa in Mihaela Steklasa

Tega, kar sem nekje prebrala, se spomnim vsa-
kokrat ob zaključku šolskega leta. Ko sem letos pos-
premila do konca še eno generacijo osmošolcev in
ko smo se še zadnjič skupaj zbrali na valeti, mi je
to venomer prihajalo na misel.

Ampak na valeti še ni bil čas za spomine. Bil je
čas za veselje, za slovo od nečesa skupnega in čas
za to, da si še enkrat kaj povemo in dokažemo, da
ste bili dobra – Ne dobra, bili ste odlična genera-
cija. Svoje sposobnosti in svojo ustvarjalnost ste po-
kazali tudi na odru, kjer ste ob sodelovanju s ple-
sno šolo Wolfy iz Ljubljane izvedli program, ki so
ga pohvali tako vaši starši kot vsi tisti povabljeni,
ki so si vzeli čas za obisk vaše valetе. Ko ste bili zbra-
ni na odru, je bilo vse skupaj videti kot čudovit šo-
pek mladosti, želja in iskanj. Vse je bilo zabavno,
sproščeno in pogosto vrhunsko. Nič zateženega.

Morda so še komu, tako kot meni, misli uhaja-
le nekaj let naprej v prihodnost. Kajti vi ste gene-
racija, iz katere zagotovo prihajajo tisti najsposo-
bnejši, ki bodo čez nekaj let ustvarjali kulturo na
odru Jakličevega doma. Lucija, Janez, Anja, Kle-
men, Alenka, Špela, Jani, Miha ... Da ne omenjam
vseh ostalih, ki ste vsak po svoje prispevali k temu,

Utrinki z valetе.

Na fotografiji je zadnja generacija osemletkarjev.

da je valeta uspela, in dokazali sebi
in drugim, da vsi po vrsti zmorete več,
kot ste morda mislili. Slišali ste, da ob
podelitvi naštevanja pohval in priz-
nanj kar ni hotelo biti konca. Nemo-
goče je, da bi v kratkem članku vse še
enkrat naštel. Prav pa je, da omenim
tiste, ki ste jih dobili največ: Janez Ja-
kopič, Lucija Erčulj, Špela Koželj, Rok
Klinc, Tone Kastelic, Eva Blatnik, An-
ja Pugelj, Tanja Kovačič. Prav je tudi,
da naštejem tiste, ki ste bili vseh osem
let odlični in ste za to dobili posebna
priznanja: Anja Pugelj, Eva Blatnik,
Rok Klinc, Jernej Klinc, Tone Kaste-
lic. Žal pa se je nekaterim to prizna-
nje le za las izmuznilo, saj ste bili sko-
raj vsa leta odličnjaki, le enkrat ali
morda dvakrat se vam ni čisto posre-
čilo. V tej generaciji je kar deset kan-
didatov za Zoisovo štipendijo. Žal se
za vse ni izšlo tako dobro, kot ste si
morda želeli. Ohranite zaupanje vase
in verjemite, da smo vsi za nekaj na-
darjeni. Uresničite to za vsako ceno,
kajti zares izgubiš šele takrat, ko se
nehaš truditi.

Zdaj, ko to pišem, je za nami še eno
skupno doživetje. Razrednika obeh
osmih razredov sva prisluhnila vašim
željam in čisto za konec organizirala
še izlet v Gardaland, ki je prav tako mi-
nil v obojestransko zadovoljstvo.

Dragi osmošolci! Je čas otroštva in
čas iger, čas učenja in mladostnih sanj.
Zdaj pa prihaja čas, ko se bodo vaše
poti dejansko razšle. Odhajate novim
preizkušnjam naproti. Ali kot pravi
pesnik: »Vsak tiho zori, počasi in z le-
ti, a kamor že greš, vse poti je treba na
novo začeti.«

Vem, da ste že dovolj zreli za spoz-
nanje, da na vsaki novi poti vsakdo
sam nosi odgovornost za svoj uspeh ali
neuspeh. Pa ne izgubite poguma,
spremlja naj vas misel Winstona
Churchilla: »Uspeh pomeni, da greš
od neuspeha do neuspeha, ne da bi pri
tem izgubil voljo.«

Zdaj, ko se razhajajo poti zadnje ge-
neracije osemletkarjev, naj se razred-
nika posloviva z delčkom tistega, kar
je bilo že slišati na valeti:

8.a in 8.b!

Bi mi verjeli?

Da takih osmarjev že dolgo nismo imeli.

*Se spomnite vseh lepih dni,
ki za vedno med spomine so odšli?
Naj najlepši se ohranijo,
vsi slabi pa pozabijo.*

*Naj spremljajo vas lepe želje
in sreča spremlja vse življenje!
In ko srečamo se kdaj,
naj nasmeh pričara dni,
ki minili so in več jih ni.*

Ob zaključku šolskega leta v PŠ Struge

Šolska vrata so se zaprla, kajti šolsko leto 2004/05 se je izteklo. Med šolskim letom smo se trudili, da bi se čim več naučili, da bi imeli dober uspeh, da bi bili ustvarjalni, da bi razvili vse svoje sposobnosti, da bi spoštovali druge in sebe in verjeli v prihodnost, da bi bili jutri več kot smo bili včeraj. Mnogim je uspelo, nekaterim bo morda drugo leto ali čez več let. Pomembno je, da upamo, da verjamemo, da se trudimo.

Vodja šole **Kristina Gregorič**

Pa pogledjmo, kako uspešni smo bili:

Učenci od 1. do 4. razreda devetletke in 4. razreda osemletke so se pomerili v znanju iz matematike in dosegli lepe rezultate, enako tudi pri tekmovanju v znanju iz Cici vesele šole.

Bronasto Vegovo priznanje iz matematike so si prislužili naslednji učenci:

- 1/9 – Manca Miklič;
- 2/9 – Luka Novak, Tara Kralj, Jernej Pugelj;
- 3/9 – Blaž Pugelj, Petra Kastelic;
- 4/9 – Žiga Pugelj, Nevenka Mustar;
- 4/8 – Marjanca Rus;
- 5/8 – Tine Oberstar;
- 7/9 – Matjaž Meglen;
- 8/9 – Gregor Križman, ki je osvojil tudi srebrno Vegovo priznanje;
- 8/8 – Andraž Oberstar, ki je osvojil tudi srebrno Vegovo priznanje.

Učenci so se potegovali tudi za Cankarjevo priznanje; Andraž Oberstar je osvojil bronasto.

Učenci 8.r. devetletke Tina Mustar in Gregor Križman in 8.r. osemletke Andraž Oberstar in Ana Pugelj so se pomerili v znanju iz kemije in fizike. Tina Mustar je osvojila bronasto Preglovo priznanje, Gregor Križman pa bronasto Štefanovo priznanje. Andraž Oberstar je osvojil bronasto in srebrno Preglovo in Štefanovo priznanje, Ana Pugelj pa srebrno Štefanovo priznanje.

Gregor Križman je osvojil tudi srebrno priznanje iz logike, Andraž Oberstar pa srebrno priznanje iz Vesele šole.

Učenci so brali tudi knjige za angleško bralno značko. Matjaž Meglen in Andraž Oberstar sta prejela zlato priznanje.

Učenci od prvega do osmega

razreda so se udeležili tudi tekmovanja za bralno značko, 37 učencev je bilo uspešnih.

Tekmovali so tudi pri športni vzgoji za Zlati sonček in Martina Krpana.

Učenci so sodelovali tudi pri pevskem zboru in pri dramskem krožku. Ti učenci so nastopali na proslavah, ki smo jih pripravili v božično-novoletnem času in ob materinskem dnevu. Ob prireditvah smo imeli tudi razstave izdelkov, ki so jih učenci izdelali pri tehnični in likovni vzgoji ter pri krožku ročnih del.

Učenci 5. r. so se seznanili s prometnimi pravili in potem uspešno opravili kolesarski izpit.

To je le nekaj pomembnih rezultatov, ki so odraz našega dela in zavzetosti med šolskim letom. Še veliko več pa smo naredili in se naučili, kar pa ne moremo popisati v nekaj kratkih vrsticah.

Veliko skrb smo posvečali tudi vzgoji, lepemu vedenju, skrbi za druge, za šibkejše, naučili smo se spoštovati vse živo, ceniti ljudi po dejanjih in ne obsojati.

Veliko skrb smo posvečali tudi varstvu okolja. V ta namen smo večkrat pobrali smeti okoli šole in se jezili na tiste, ki jim je čista narava neznanka.

Naj nazadnje pohvalim in se zahvalim vsem učencem, ki so pripomogli k lepemu uspehu naše šole na vseh področjih in hkrati povabim njih in tudi druge, da se nam bodo naslednje šolsko leto pridružili, da bomo skupaj posegali po enakih ali še višjih rezultatih.

Dragi učenci, sedaj smo že v prvi polovici počitnic. Lepo jih preživite, kjerkoli že in si naberte novih moči za nove naloge, ki nas bodo čakale v prihodnjem šolskem letu. ♦

Sladko in veselo ob koncu šolskega leta

Junij je mesec, ki že diši po brezskrbnih poletnih počitnicah, je mesec, ko šola počasi zapira svoja vrata, zato vsi nestrpnost odštevamo dneve, ko pride za mnoge najlepši čas v letu. V tem času poskrbimo, da se nam dogajajo lepe stvari, ki naša srca napolnijo z veseljem in dobrim razpoloženjem.

Pripravili: učiteljica **Karmen Perko** in **Meta Hočevar** s svojimi učenci;
učiteljica **Mojca Pugelj** s svojimi učenci

Da pa bi poletne počitnice hitreje potrkale na naša šolska vrata, smo v goste najprej povabili prijetno mamico, gospo Alenko Miklič. Ob veliki pomoči naših malih kuharskih mojstrov je pripravila čokoladno-sadno torto v obliki odprte knjige. Za njeno prijaznost in potrpežljivost se ji iskreno zahvaljujemo. Bilo je zelo lepo doživetje, kar so dokazale tudi iskricice sreče v očeh otrok.

Ker pa si slovesnosti ob koncu šolskega leta poleg spričeval, priznanj, medalj in drugih nagrad skoraj ne moremo predstavljati brez harmonike, pa sta nam svoje pesmi predstavila tudi brata Nejc in Blaž Pugelj. Veselo sta raztegnila meh in pričarala čudovito vzdušje. Poskrbela sta za dobro razpoloženje in vsi smo jima radi prisluhnili. Nekatere pesmi smo celo zapeli z njima in bilo je res nepozabno. Obema želimo veliko mero potrpežljivosti z mislijo, da kadar si človek nečesa močno želi in usmeri vse svoje misli in delo k dosegu svojega cilja, se lahko uresničijo tudi sanje.

Vsem, ki ste si vzeli čas in prebrali naš članek, želimo brezskrbne, razgibane in nepozabne počitnice z mislijo: »So dnevi, so leta in so pomladi, ko se imamo preprosto radi, so trenutki, ko je treba na novo začeti in so ljudje, ki jih je treba preprosto objeti«. ♦

Bili smo na taboru v Beli krajini

V času od 1. do 3. junija 2005 smo organizirali tehniške dneve v Beli krajini. Udeležili so se ga učenci 2. razreda iz centralne šole Videm in učenci iz podružničnih šol Kompolje, Ponikve in Struge. Bivali smo v Črnomlju, v hotelu Lahinja. Glavni namen je bil, da učenci spoznajo novo okolje, se navajajo na delo in življenje v skupini in razvijajo pozitiven odnos do sošolcev, učiteljev in narave. Lepo vreme, prijetno bivanje v hotelu, prijaznost domačinov in dobra volja učencev so pripomogli k realizaciji ciljev.

Vodja tehniških dni:
Valerija Tkalčič

Prvi dan našega bivanja smo si ogledali Krajinski park Lahinja s prijazno vodičko in se vozili s čolni po reki Kolpi. Otroci so bili nad vožnjo navdušeni, kar so pokazali s svojim vztrajnim veslanjem in tekmovanjem. Zvečer smo igrali tombolo z bogatimi nagradami.

Drugi dan smo si ogledali kmetijo Filak, kjer se ukvarjajo s sadjarstvom, z živinorejo in z gojenjem jagod. Postregli so nam s suhim sadjem, z jagodovim sokom, s svežimi jagodami in s kruhom, pečenim v kmečki peči. Obiskali smo čebelarja, kjer smo se seznanili z delom in življenjem čebel. Čebelar nam je predstavil in pokazal

panj ter življenje v njem. Tudi pri čebelarju nas je prijazna gospodinja pogostila s slaščicami iz medu in z jabolčnim sokom. Polni vtisov smo nadaljevali pot do reke Kolpe, kjer smo v gostišču imeli piknik. Popoldne smo se oglasili še na kmetiji Cvitkovič, kjer se ukvarjajo z domačo obrtjo. Najprej smo si ogledali razstavo narodnih noš, potem pa so se učenci vključili v različne delavnice in s pomočjo mentorjev izdelovali pisanice, lutke iz koruznice, zapestnice iz ličkanja, belokranjsko vezenino, piščali in se igrali pastirske igre. Nastajali so zanimivi izdelki. Otroci so bili ustvarjalni in motivirani za delo. Vsak učenec je svoj izdelek odnesel domov. Pred spanjem

smo imeli »PIŽAMA PARTY«.

Tretji dan smo se z avtobusom odpeljali do Planine, nato pa peš, ob spremstvu gozdarja, nadaljevali pot na Mirno goro. Pot je bila poučna in zanimiva. Z Mirne gore nas je avtobus odpeljal do hotela, kjer nas je čakalo kosilo. Zahvalili smo se našim gostiteljem in se polni vtisov z avtobusom odpeljali proti domu. ♦

Tudi v vrtcu Ciciban v Kompoljah so pripravili zaključno prireditev

Tudi vrtec Ciciban v Kompoljah vsako leto pripravi zaključno prireditev. Letos so jo pripravili 16. junija, na njej pa so pokazali nekaj tistega, kar so se naučili med letom.

Vzgojiteljica Darja in pomočnica Mojca z otroki

M. Steklasa

Z recitacijo *Sonce* se je veselo, kot so bili tistega dne veseli tudi otroci, začel njihov program. Nadaljeval se je s preple-

tanjem recitacij, igrice, plesa in petja. Ob petju otroških pesmic je bilo tudi kaj videti, ne le slišati, saj so otroci pridno »žagali, zidali, pleskali, gradili hiško« in še kaj. Navdušujoči po-

Starši so napolnili učilnico do zadnjega kotička

gledi staršev so njihovo sproščeno petje in igranje le še spodbujali.

Čeprav so nastopili vsi vrtčevski otroci, je bila največja pozornost namenjena »malim maturantom«, ki so se ta dan poslavljali od vrtca. Čutiti je bilo, da to slovo v kempoljskem vrtcu ni težko, saj se bodo v jeseni kot prvošolčki spet srečevali na hodnikih s tistimi, ki ostajajo v vrtcu in z njimi ostali še naprej prijatelji. Za dobre odnose bodo poskrbele tudi učiteljice, vzgojiteljice in pomočnice, saj je med vrtcem in šolo skoraj idealno sodelovanje. Vse prireditve pripravljajo skupaj in si pomagajo pri skupnih dejavnostih. To je ob tej priložnosti poudarila tudi vodja šole Jelka Samec, ki je med drugim dejala, da v tem vrtcu, bolj kot marsikje drugje, občutiš toplino, ljubezen, prijaznost. Vzgojiteljica Darja in pomočnica Mojca, ki sta za svoje de-

Knjižničarka iz knjižnice Grosuplje je podarila otrokom za pridno branje nahrbtnike.

lo dobili vso pohvalo, sta se tudi sami zahvalili svojim sodelavkam, vodstvu šole in staršem, ki so jim zaupali svoje otroke.

Pa še eno posebnost gojijo v vrtcu Ciciban in ta ni izostala niti ob letošnjem zaključku. Po prireditvi so se zaposleni v vrtcu začeli pripravljati na noč, ki so jo otroci preživel v vrtcu.

»Mali maturanti«

Pisma bralcev

Brez vsakršnih pravil – kar po domače

Bralka Našega kraja
Štefka Francelj, Struge

Vsako leto se v naših krajih v občini Dobrepolje organizira kakšna vrtna veselica, ki jo prirejajo razna društva. S svojo udeležbo občani Dobrepoljske in Struške doline s svojimi prispevki na ta način pomagamo društvom oziroma organizatorjem. Mislim, da vsak občan, ki se udeleži take prireditve, pride z zadovoljstvom in veseljem, še posebno, če to organizira prostovoljno gasilsko društvo, kajti nikoli ne vemo, kdaj se na domačem dvorišču pojavijo »rdeči petelin«.

Organizator vložijo veliko truda, da poskrbi za dobro vzdušje in veselje. Na takšnih prireditvah pa poskrbijo tudi za srečelov. No, do tu vse lepo in prav. Pa se zgodi, da ravno pri srečelovu pride do kakšne nepravilnosti.

Na dan državnosti, 25. 6. 2005, je PGD Kopolje priredilo veliko vrtno veselico, na kateri sem bila tudi jaz s svojo družino in prijatelji. Ravno pri srečelovu me je presenetilo, kajti kupili smo 17 srečk iz iste vrečke (naenkrat). Od teh 17-ih srečk pa so bile le 3 dobitne. Nato smo odšli po dobitke, kar pa me je še bolj presenetilo. V predverju OŠ Kopolje so pobirali srečke, dobitke pa so imeli v zakulisju. Ob vsem tem lahko podvomim, ali sploh dobiš pravi dobiček, kajti od treh dobitkov je bil oštevilčen le eden.

Že pred dvema letoma sem imela neprijetne izkušnje z dvigom dobitka v nekem podjetju, o čemer sem takrat po telefonu obvestila g. Boštjana Grandovca.

To pa še ni vse. Tokrat je bila stava na pršut (koliko tehta).

Ni mi za denar, dobitke ali pršut, saj sem prišla z namenom, da tudi jaz s svojimi prispevki malo pomagam PGD Kopolje. A glej ga zlomka, kaj se zgodi. Dobitek, na katerega sem stavila, je bil skoraj tu, pa kar naenkrat nastane problem, kajti oseba, ki je imela še bližjo stavo kot jaz, ni bila več na veselici. Komisija nato ugotovi, da ima to stavo g. Andrej Škantelj. Po pogovarjanju, kaj storiti, je član PGD Kopolje (po imenu ga ne poznam) dejal, da če ga ni tukaj, se ga ne kliče in dobiček dobi tisti, ki je tej stavi najbližji. Enako je trdilo dekle, ki je bila zadolžena za strežbo. Nakar pa g. Boštjan Grandovec po mobilnem telefonu pokliče g. Andreja Škantlja, ki pa se je po desetih minutah pripeljal nazaj na veselico, kar smo vsi videli, kar nas je bilo za mizo.

No, zdaj pa si predstavljajte, če ne bi bilo lepo, da bi tudi vas poklicali nazaj, potem ko se odločite, da vam je za tisti dan dovolj »žura« in odidete domov spat.

Seveda je dobiček po vsem tem pripadal njemu. Jaz in ostali, ki smo to opazili, se s takim dejanjem ne strinjamo (mogoče tudi vi ne). Če že delajo nepravilnosti, naj jih delajo tako, da jih obiskovalci ne opazimo.

Naj jim tekne, ampak poštenje še vedno velja, pa naj bo to med prijatelji, znanci ali neznanci. ♦

OBMOČNA ORGANIZACIJA
GROSUPLJE
Adamičeva 14
1290 Grosuplje

OBVESTILO

Obveščamo vse naše cenjene člane in simpatizerje, da od 1.6.2005 organiziramo na sedežu območne organizacije stranke, Adamičeva 14, Grosuplje, vsak torek od 9. do 10. ure in vsak četrtek od 18. do 19. ure dežurstvo. V tem času vam bodo na voljo odgovorni člani vodstva območne organizacije stranke, ki vam bodo posredovali ustrezne odgovore na vaša vprašanja in vam pomagali rešiti vaše eventuelne probleme. Na vašo željo bomo organizirali tudi razgovore z člani republiškega vodstva stranke.

Ob tem času bo tudi možen vpis v stranko za nove člane.

Obiščite nas, zelo bomo veseli vašega obiska.

Območna org. Socialnih demokratov Grosuplje

**KINOPROGRAM ZA
AVGUST 2005**
KINO »DOBREPOLJE« VIDEM 34
DOLBY - DIGITAL ZVOK

KINOPROGRAM ZA AVGUST 2005
NEDELJA, 7. AVGUST, ob 15. in 20.30
ameriška uspešnica — komedija

UGANI, KDO PRIDE NA VEČERJO
KRATKA OZNAKA: Percy Jones (Bernie Mac) se zelo rad pohvali, da ima vedno prav, sploh, kadar gre za dobrobit njegove družine. Ko mu hčerka Theresa (Zoe Saldana) predstavi svojega novega fanta Simona Greena (Ashton Kutcher), Percy sploh še ne ve, da je Simon Thereso že zaprosil za roko in ima namen razglasiti zaroko na Percyjevi in Marilynini petindvajseti obletnici poroke. Dolžina: 97 minut

NEDELJA, 14. AVGUST, ob 15. in 20.30

ameriški znanstveno fantastični

VOJNA SVETOV
KRATKA OZNAKA: Nekega povsem normalnega dne, ko življenje po svetu teče, tako kot je teklo dan prej, se iznenada začne vojna. A tokrat je niso začeli ljudje. Središče te veličastne odisejaje je intimna zgodba o družini, ki se spet poveže in združi moči, medtem ko svet razdira vojna vihra. Ray Ferrier je pristaniški delavec, ločen, oče dveh otrok, s katerima nikoli ni imel pretirano dobrih osebnih stikov. Vse prečkrat ga ni ob njima, vse prečkrat ju je že razočaral. A čeprav na prvi pogled tega morda ni videti, bi storil vse, da bi ju rešil, če bi bilo potrebno. In tega se na začetku niti sam še ne zaveda. DOLŽINA: 117 minut

NEDELJA, 21. AVGUST
KINOPREDSTAVA ODPADE ZARADI LETNEGA DOPUSTA

NEDELJA, 28. AVGUST ob 15. uri in ob 20.30

ameriška uspešnica akcijski film

MESTO GREHA
KRATKA OZNAKA: Niti sanja se ti ne, kako si zašel v ta od boga pozabljeni kraj. Morda si zaspal na metroju in zgrešil svojo postajo. Pristal v tej luknji. Mogoče pravkar prebolelaš hudičevo težkega mačka. Niti sanja se ti ne. Vsaj listnico imaš še vedno pri sebi. Po videzu domorodcev, tistih, ki še stojijo pokonci, je to pravi čudež. Na ulici, ki je videti, kot da je nikoli ni našla sončna svetloba, je vroče kot v kotlu. Ker nimaš početi nič drugega, ho-diš. Stopiš čez pijanduro, ki je obležal v lastnem kozlanju. Časopis, ki ga je pri gnal nenaden piš vetra, se ti ujame med noge. Tabloid je, tiste najslabše vrste, in na njem se suši kri.

Vojna svetov

KINOPROGRAM ZA SEPTEMBER 2005
PETEK, 2. SEPTEMBER, OB 18. uri
ameriška uspešnica — otroški film

MOJ KUŽA
KRATKA OZNAKA: Desetletna Marietta si za rojstni dan najbolj želi kužka. Toda kaj dobi namesto tega? Nek kamen. Toda ta kamen je nekaj posebnega: izpolni najglobljo željo tistega, ki si ga lasti. Tako se nekega jutra Marietta zbudi in pred njo sedi pes in čaka, da se bo igrala z njim. Toda ko opazi, da je njen štiriletni brat Tobias izgnil, spozna, da se je spremenil v psa! Njena starša sta na potovanju, babica pa je preveč obsedena s čiščenjem, da bi opazila, da je karkoli narobe. Marietta kmalu postane dolgčas in se zato na vso moč trudi, da bi psa Tobyja spremenila nazaj v brata Tobiasa. Ampak očitno je Tobiasu čisto všeč biti pes, saj nadarjenega psa odkrije filmska ekipa, ki snema nadaljevanje. Ko se starša vrne s potovanja, začneta živčno iskati sina, ker ne verjmeta pričevanju svoje hčerke. Marietta naposled le spozna, da brez brata ne more, zato zbere pogum, da bi ga rešila iz težav, v katere je zapredel. DOLŽINA: 96 minut

NEDELJA, 4. SEPTEMBER, ob 15. in 20.30

ameriška uspešnica — grozljivka

ČRNI MOŽ
KRATKA OZNAKA: Tim (Barry Watson) je navzven popolnoma običajen fant dvajsetih let. Ima dobro službo in obetavno ljubezensko zvezo z Jessico (Tory Mussett). Toda silen nočni strah ga preganja že od otroštva in je vsak dan samo še močnejši. Ko je imel Tim osem let, se je zgodilo nekaj grozljivega. Vsako noč ga je oče odpeljal spat in mu povedal pravljico za lahko noč. Preden je ugasnil luč, je preveril sobo, ali se morda kdo kje ne skriva. Neke noči pa očeta neznan sila potegne v omaro. Mali Tim to opazuje iz postelje, ohromljen od strahu. Tim se še vedno boji, da se bo Črni mož vrnil in ga odpeljal, kot je njegovega očeta. V njegovem stanovanju ni omar, postelja je čisto na tleh. Dolžina: 89 minut

PETEK, 9. SEPTEMBER, ob 18. uri
ameriški animirani film sinhroniziran v slov.

ROBOTI
KRATKA OZNAKA: Celó v svetu, ki ga

poseljujejo izključno mehanska bitja, Rodney Copperbottom (McGregor) velja za genialnega izumitelja. Rodney sanja o dveh stvarih: o tem, da bi izboljšal svet, in o tem, da bi spoznal svojega idola, izumitelja Bigwelda (Brooks). Na svojem popotovanju spozna Cappy (Halle Berry), lepoticó in poslovno robotko, v katero se takoj zagleda, tiranskega direktorja Ratcheta (Kinnear) ki se sporeče z Rodneyjem, ter skupino neprilagojenih robotkov, ki jim pravijo Razjavelčki in ki jih vodita Fender (Williams) in Piper Pinweeler (Bynes). 95 minut.

NEDELJA, 11. SEPTEMBER, ob 15. in 20.30

bosanska romantična drama

ŽIVLJENJE JE ČUDEŽ
KRATKA OZNAKA: Na konferenci Luka, inženir iz Beograda, pride z ženo Jadranko, operno pevko in s sinom Milošem v gorsko vasico. Tu naj bi zgradil progo, ki bi ves kraj spremenila v pravi raj za turiste. Zasljepljen z zamisljivo in optimizmom, ne opazi, da se bliža vojna, ki njegovo življenje postavi na glavo. Žena Jadranka pobegne z glasbenikom, sina Miloša pa pokličejo na fronto. Večni optimist Luka upa na ponovno združitve svoje družine, toda Jadranka se ne vrne, sin pa konča v ujetništvu. Srbska vojska mu med tem ukaže, da mora pazi na muslimansko talko Sabaho, v katero se Luka kmalu zaljubi. Toda Sabaho naj bi kmalu zamenjali za srbskega ujetnika — njegovega sina Miloša ... DOLŽINA: 115 minut

PETEK, 16. SEPTEMBER, ob 18. uri
nemški mladinski film

NAVIHANA DRUŠČINA 1.
NEDELJA, 18. SEPTEMBER, ob 15. uri in ob 20.30
KRATKA OZNAKA: Šole je konec. Za pisano družino brezskrbnih otrok je nogomet zakon. Prepričani so, da so lokalno sanjsko moštvo, zato vsak prosti trenutek preganjajo žogo. »Če hočeš biti kul, moraš biti divji.« Toda te počitnice ne prinesejo nič drugega, kot največjo možno smolo. Neusmiljen dež spremeni njihovo igrišče v blatno morje. Prenašati morajo starše, ki nikakor ne odobravajo njihove ljubezni do nogometa. Toda ko sonce le posije izza oblakov, zasede njihovo igrišče skupina fantov, ki so starejši,

večji, bolj grobi in hudobni. Čeprav nimajo možnosti, jih fantje vseeno izzovejo na tekmo, ki naj bi rešila njihov spor. Zdaj morajo samo še zmagati. DOLŽINA: 100 minut

ameriška akcijska komedija — uspešnica

FANTASTIČNI ŠTIRJE
KRATKA OZNAKA: Film je kombinacija akcijskih filmov, filmov o supermenu, in filmov v katerih se pojavljajo nevidni junaki. Ree Richard lahko spremeni svojo telo, Susan Storm je lahko nevidna, Johny Storm, ki lahko izstrelí ogenj iz svojih prstov, in Ben Grim, ki je strašna pošast z izredno močjo. Vsi skupaj se borijo proti zlobnemu Doktoru Doomu. Dolžina: 95 minut

PETEK, 23. SEPTEMBER, ob 18. URI
nadaljevanje mladinskega filma

NAVIHANA DRUŠČINA 2.
KRATKA OZNAKA: »Toooo! Kakšno driblanje Leona čez celo igrišče! Streljal bo! O, ne! Branilec je ubranil njegov gol! Ampak pazite! Mali Raban teče po levi strani. Vzel je žogo in stekel proti голу! Strelja in... GOL! GOL! Konec je! Zasljšala se je zadnja piščalka! Izpraznite igrišče! Zaprite sodnika! Najdrznejša ekipa mladih nogometašev, ki je kdajkoli stopila na zelenico, je spet tu! Tokrat ne bodo samo branili trofeje in se z bando rolkarjev borili za prevlado nad mestom, ampak se bodo - pazite to - spopadli zaradi Vannesse (puncel!), ki se je zaljubila v njihovega vodjo. 96 MINUT

NEDELJA, 25. SEPTEMBER, ob 15. in 20.30
ameriška uspešnica — srhljivka

HIŠA VOŠČENIH FIGUR
KRATKA OZNAKA: Skupino prijateljev okvara na avtomobilu prisili, da zavijejo z začrtane poti in se ustavijo v zapuščenem mestecu, ki ga je pozabil čas. V mestu naletijo na nenavadno hišo iz voska, v kateri so razstavljene voščene figure. Mladim obiskovalcem kmalu postane jasno, da voščena hiša skriva smrtonosno skrivnost, ki ogrozi tudi njihova življenja. DOLŽINA: 97 MINUT

Šport – nogomet

LESTVICA po spomladanskem delu prvenstva:

	št. tekem	zmage	remiji	porazi	TOČKE	dani goli : prejeti goli	gol razlika
1 VELIKI SNEŽAK	9	8	1	0	25	62 : 16	46
2 ŠD PONIKVE	9	7	1	1	22	49 : 21	28
3 OKREPČEVALNICA ZORA	9	7	0	2	21	39 : 13	26
4 ŠD DOBREPOLJE	9	5	1	3	16	29 : 23	6
5 ŠD STRUGE	9	5	0	4	15	29 : 20	9
6 ŠD KOMPOLJE	9	4	1	4	13	23 : 35	-12
7 CESTA	9	3	0	6	9	21 : 28	-7
8 PREDSTRUGE	9	1	1	7	4	11 : 47	-36
9 ZDENSKA VAS	9	1	1	7	4	12 : 51	-39
10 ŠD ZAGORICA	9	1	0	8	2	15 : 36	-21

Še nekaj novic iz življenja in dela ŠD Dobrepolje:

Pripravil: **Kuplenk Alojz**

● V okviru ŠD Dobrepolje trenirajo tudi dečki v starosti do 10 let. Na treninge - katere vodi Roman Zabukovec - hodi povprečno 10 dečkov. So izredno prizadevni in delavni, tako, da se že vidi napredek v obvladovanju žoge in nog. igre. V letošnjem letu so obiskali tri turnirje: v Sodražici, Vel. Laščah in Kompoljah. Na vseh turnirjih so pokazali izredno borbenost in željo za uspehom. Poleg tega pa moraš imeti še malo sreče. Ta se jim

je nasmehnila na turnirju v Kompoljah, kjer so osvojili drugo mesto. Iz ŠD Dobrepolje jim želimo vesele počitnice.

● 3. julija je ŠD Dobrepolje izpeljalo turnir v nogometu, ki je edini tovrstni turnir v Dobrepolju, saj se igra na travi. Turnir se je odvijal v Bruhanji vasi. Na turnirju sta sodelovali dve zunanji ekipi, iz Kresnic pri Litiji in Dvora pri Žužemberku, ostale tri pa so bile domače ekipe. Vreme je bilo idealno za igro, teren in vzdušje ob njem prav tako. Vsaka ekipa se je pomerila z vsako, tako, da ni bilo kalkulacij. Vsi rezultati so bili izredno tesni, kar je pokazalo, da so bile vse ekipe dobro pripravljene in izredno motivirane. Po končanem turnirju je bila lestvica naslednja:

1. **OUTSIDER (Dvor)**

VODILNI STRELCI LIGE:

1. Padar Jože (Veliki Snežak)	18 golov
2. Petrušen Kristjan (veliki Snežak)	12
3. Prhaj Jure (ŠD Ponikve)	11
4. Hočevar Jure (Veliki Snežak)	10
5. Strnad Boštjan (ŠD Ponikve)	10
6. Babič Vili (ŠD Dobrepolje)	9
7. Strah Matej (ŠD Ponikve)	9

2. **VELIKI SNEŽAK (Dobrepolje)**
3. **BRUHANJA VAS (Dobrepolje)**
4. **XXY (Kresnice)**
5. **CESTA (Dobrepolje)**

Nagradi sta prejela tudi najboljši golman in strelac, ki sta bila oba iz vrst ekipe Outsider. Vsi so se izredno pohvalno izrazili o turnirju in zatrdili, da se ob letu ponovno vrnejo.

● Najboljše ekipe in posamezniki iz akcije »veter v laseh - s športom proti drogi« so se udeležili zaključne prireditve v Ljubljani, ki je potekala 12. junija. 15 mladih (osnovnošolska mladina) se je pomerilo v rolanju, igranju odbojke in mini nogometu. Sama prireditev je namenjena predvsem druženju mladih in usmerjanju odvečne energije v športne dejavnosti. Tekmovanje je bolj drugotnega pomena, pa vseeno mladim pomenijo uspehi veliko. Na tej prireditvi so se osnovnošolci tudi izkazali in osvojili 2. mesto v mini nogometu in 2. mesto v rolanju za deklince. ♦

Mladi nogometaši pod vodstvom športnega pedagoga Romana Zabukovca

Mladi nogometaši in nogometašica

Zaključek turnirja v Bruhanji vasi – pripravljanje nagrad

Udeleženci zaključne prireditve Veter v laseh v Ljubljani

Rolanje – posvet pred dirko

Ogrevanje pred odbojgarsko tekmo

Tradicionalna tekma stari – mladi v Kompoljah

Mesec junij je za nami, prav tako pa tudi vse športne prireditve v okviru Meseca športa za katerimi organizacijsko stoji ŠD Kompolje. Nekaj je bilo napisanega že v prejšnji številki, tokrat pa bi rad strnil še vtise z zadnjega dejanja – tekme stari – mladi.

Za ŠD Kompolje **Janez Novak**

To je tekma, ki se praviloma odvija na kopoljsko žeganje in je letos potekala v nedeljo 19. junija. V tekmi se ponavadi pomerita ekipi starih Kopoljcev in mladih Kopoljcev. Ekipa starih je sestavljena iz igralcev, katerih starost je okoli 45 let oz. več in so bili tudi ustanovitelji društva, ostali pa so nasprotna ekipa. Pravila so iz le-

ta v leto malo prilagojena saj so »stari« še vedno aktivni mladih pa je čedalje več, tako smo letos sestavili tri ekipe. Rezultat je drugotnega pomena saj se vse podredi le družinju in zabavi. Kljub temu sproščenemu ozračju pa je letos igra bila kar ostra, saj »stari« želijo dokazati da še niso za odpis in je kar nekaj igralcev staknilo poškodbe. Vse to dogajanje je zelo zanimivo tu-

di za gledalce, saj se jih navadno nabere kar precejšnje število. Letos je bilo vreme že kar poletno, zato je po tekmi seveda vladala velika žeja, za kar pa smo poskrbeli člani ŠD Kompolje.

Po prijetnem popoldnevu smo se tako gledalci kot igralci razšli, trdna pa smo sklenili da se naslednje leto zopet zagotovo srečamo. ♦

Javno komunalno podjetje Grosuplje
TELEFON: 01-788 89 31
FAX: 01 - 788 89 13

KOSOVNI ODVOZ IN ODVOZ NEVARNIH ODPADKOV IZ GOSPODINJSTEV – JESEN 2005

Javno komunalno podjetje Grosuplje obvešča občane občine Dobrepolje, da bo v jesenskem času odvažalo kosovne in nevarne odpadke iz gospodinjstev po naslednjem vrstnem redu:

Plan kosovnega odvoza:

Ponedeljek	26. 09. 2005	Naselja Ponikve, Predstruge, Vodice, Cesta, Zdenska vas, Hočevje
Torek	27. 09. 2005	Območje Strug, naselja Kompolje, Podgora, Bruhanja vas, Podpeč
Sreda	28. 09. 2005	Naselja Videm in Mala vas, Podgorica, Zagorica

Med kosovne odpadke sodijo pohištvo, sanitarni elementi, gospodinjski aparati in drugi kosovni predmeti iz gospodinjstev. Izrabljene avtomobilske in traktorske gume ne sodijo med kosovne odpadke.

Kosovne odpadke je potrebno primerno zložiti, povezati oz. zapakirati ter jih na dan odvoza do 7. ure zjutraj odložiti pri zabojnikih, kjer običajno pobiramo odpadke.

Plan zbiranja nevarnih odpadkov:

	DATUM:	NASELJE:	STOJNO MESTO:	ČAS ZBIRANJA:
četrtek	13.10.2005	Struge	Parkirišče pri gasilnem domu	13.00 - 14.00
četrtek	13.10.2005	Kompolje	Parkirišče pri gasilnem domu	14.30 - 15.30
četrtek	13.10.2005	Videm	Parkirišče pri trgovini Vele	16.00 - 17.30
četrtek	13.10.2005	Ponikve	Parkirišče pri gasilnem domu	18.00 - 19.00

Med nevarne odpadke spadajo topila, kisline, barve, laki, olje in maščobe, detergenti, zdravila, baterije, akumulatorji, fluorescentne cevi in drugi živosrebrni odpadki, prazne tlačne posode, fotokemikalije, pesticidi in podobno.

Proti plačilu pa bomo sprejemali tudi manjše količine nevarnih odpadkov od podjetnikov.

Naša prihodnost je čisto okolje!

Javno komunalno podjetje Grosuplje

Iščemo *stare fotografije*

V prejšnji številki smo objavili fotografijo nekdanjih občinskih mož v dobrepoljski občini. Na njen je lastnik fotografije prepoznal vse Stružance in župana, občinski moške iz Dobrepolja pa nam niso bili poznani. Kot smo kasneje slišali, ste nekatere od njih prepoznali vi, spoštovani bralci. Kdor ve za vsa imena, naj jih sporoči na uredništvo, da bomo fotografijo še enkrat objavili z vsemi imeni.

Spodnje fotografije pa prihajajo iz Ponikev, za objavo nam jih je odstopil Tone Zgonc, ki sedaj živi v Ljubljani.

Fotografija prikazuje odprtje dvorane v Ponikvah 17. maja 1956. Pri udarniškem delu je sodelovala cela Tonetova družina, še posebno pa se je udeleževal njegov oče, ki je tudi dobil posebno priznanje na prireditvi ob odprtju dvorane in je bil v tistih časih v Ponikvah tudi sicer zelo aktiven na več področjih. Bil je predsednik gasilskega društva in režiser iger, ki jih je igrala takratna vaška mladina. Med drugim sta skupaj z učiteljem Guno režirala igro Kovarstvo in ljubezen.

Fotografija je bila posneta 25. maja, leta 1958. Kolesarji iz Dobrepoljske doline, med katerimi je bil tudi Tone Zgonc (drugi z leve), so se s kolesi odpravili na kolesarsko tekmovanje v Ljubljano. Nazaj so se vrnili z vlakom. Žal se lastnik fotografije ne spomni, kdo so bili ostali tekmovalci. Morda se boste na fotografiji prepoznali vi!

Datum fotografije je 27. 4. 1959, to je dan Tonetovega odhoda k vojakom. V vojsko so ga do železniške postaje v Predstružah spremljali: mama, oče, sestra Angelca, brat Jože, ob katerem je spodaj drugi z leve Tone, čisto spredaj je Glačev Miro in na desni harmonikar Janez Bambič ali po domače Andrejčev Janez.

*Ne mine ura, dan, ne noč,
med nami vedno si navzoča,
v naših srcih ti živiš,
zato pot nas vodi tja,
kjer tihi dom le rože zdaj krasijo
in drobne lučke ti v spomin gorijo.
Solza, žalost, bolečina te zbudila ni,
a ostala je praznina,
ki hudo, hudo boli.*

ZAHVALA

ob smrti

MARIJE HROVAT
iz Hočevja

V teh dneh, za nas bolečih trenutkih, se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem, sodelavcem in znancem, ki ste nam ustno in pisno izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in darove za svete maše.

Posebej se zahvaljujemo g. župniku Francu Škulju za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem za tako ubrano petje, Strahovim z Vidma in vaščanom Hočevja za pokop.

Zahvaljujemo se vsem in vsakemu posebej, ki ste jo z nami v takem številu pospremili na njeni zadnji poti. Vsi njeni

Zavod za prostorsko,
komunalno in
stanovanjsko urejanje
Grosuplje, d.o.o.

PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJČEGA OBJEKTA

VAM NUDIMO:

- izdelavo "urbanističnega dela" posebnega dela projekta
lokacijska dokumentacija po starih predpisih
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov
- pridobitev gradbenega dovoljenja

Najdete nas na
Taborski cesti 3 v Grosuplju
in po telefonu

(01) 781-03-20 ali (01) 781-03-28

AVTOPRO^{d.o.o.}

A V T O Š O L A

LEDINA CENTER, lokal 19, Kotnikova 5, Ljubljana
tel.: 01 / 439 21 10, gsm: 031 / 366 667, 041 33 65 65

V ČASU POČITNIC SMO ZARADI LETNIH DOPUSTOV ORGANIZIRALI DVA TERMINA TEČAJEV, IN SICER PRVI BO 13. JULIJA IN NASLEDNJI 08. AVGUSTA OB 17. URI V OŠ VELIKE LAŠČE. INFORMACIJE IN PRIJAVE NA TEL. 031 366667, 04133 65 65

ORGANIZIRAN JE TUDI PREVOZ IZPRED OSNOVNE ŠOLE VIDEM DOBREPOLJE PO PREDHODNEM NAROČILU.

NOVICE: V MESECU JULIJU ODPIRAMO POSLOVNO ENOTO AVTO ŠOLE TUDI V CENTRU RIBNICE (prejšnja AMD avto šola) ZATO STE VLJUDNO VABLJENI!

041/33 65 65 Vinko,
031/366 667 Anita

URNIK AMBULANTE NA VIDMU

PONEDELJEK	7.00 - 15.00
TOREK	12.00 - 20.00
SREDA	7.00 - 15.00
	(vmes od 9.00 do 11.00 STRUGE)
ČETRTEK	12.00 - 20.00
PETEK	7.00 - 14.00

Za **nujno zdravniško pomoč** na domu kličite v redne ambulante, ponoči od 19. do 7. ure zjutraj in ob nedeljah ter praznikih ves dan pa na telefonske številke:

78 19 009, 050-624-071, 781-84-00 ZD GROSUPLJE,
781-90-09 ZD IVANČNA GORICA (za čas dežurstva),
031-656-000 MOBILTEL ZA ČAS DEŽURSTVA.

URNIK ZOBNE AMBULANTE NA VIDMU

PONEDELJEK in TOREK:	12.30 - 19.00
SREDA, ČETRTEK in PETEK:	7.00 - 13.30

Telefon: **01/7807-866, GSM: 031/478-290**

Ustanovitelj glasila je **Občina Dobrepolje**. Naslov uredništva: Videm 35, 1312 Videm-Dobrepolje
Glavna urednica: **Mihaela Steklasa** (tel.: 7807 069, GSM: 031 561 081, e-mail: mihaela.steklasa@guest.arnes.si)
Tisk in oblikovanje: **Auroraf** d. o. o.
Glasilo izhaja enkrat mesečno v nakladi 1270 izvodov.